

IV./2024

EVANGELIJ PO JANEZU
Pomožna snov za učitelje v sobotni šoli

Ljubljana, 2024

1. ZNAMENJA, KI KAŽEJO POT

Ključno besedilo: Jn 2,1-11; Jn 5,1-9; Jn 5,10-16

Splošni pregled

Ko se v tem četrletju podajamo v proučevanje tem v Janezovem evangeliju, imejmo v mislih nekaj biografskih dejstev, po katerih se Janez razlikuje od drugih treh piscev evangelija. Janez je bil najmlajši od treh piscev, živel je najdlje in svoje poročilo je napisal pozneje, kot so ga napisali drugi avtorji. Janez se skromno in posredno predstavi kot "tisti učenec" (Jn 21,23). Med tovariši je bil znan kot "učenec, ki ga je Jezus ljubil" (Jn 21,20). To navedbo lahko prevedemo kot "učenec, ki ga je Jezus vztrajno ljubil", kar je še močnejše od samega preteklika "ljubil".

S tem v mislih bi bilo dobro razmisliti tudi o pomenu Janezovega imena. Janez dobesedno in primerno pomeni "Gospod je milostljiv". Biti milostljiv lahko pomeni tudi "biti ljubeč". Janez, apostol ljubezni, je o tej vrlini veliko pisal tako v svojem evangeliju kot v pismih in se označil za učenca, "ki ga je Jezus ljubil" (Jn 13,23). Ali ta in podobne vrstice iz Janezovega evangelija kažejo na to, da je bil Jezus do Janeza pristranski in ga je imel raje kot druge učence? Nikakor ne! Božanska ljubezen je obilna in na voljo vsem. Ne gre za to, da bi Jezus najbolj ljubil Janeza, temveč za to, da je bilo Janezovo srce bolj odprto in dovzetno za Jezusa in njegovo ljubezen.

Janez je želel, da bi vsi drugi na široko odprli svoje srce Kristusu in verjeli vanj kot v resničnega Mesija in božanskega Božjega Sina. Zato Janez takoj po uvodnih besedah začne s prvim čudežem, v katerem je Jezus v Kani spremenil vodo v vino. Ste bili kdaj priča pristnemu čudežu (če ne štejemo tako imenovanih čudežev, ki jih prikazujejo verski mediji)? Zakaj je bilo za Jezusa tako pomembno, da je delal čudeže? Ali je tudi danes pripravljen po delovanju svojih sledilcev delati tako mogočne čudeže? Ta teden bomo iskali odgovore na zadnji dve vprašanji.

Razlaga

Janez pokaže, da je imel Kristus božansko moč za izvrševanje mnogih znamenj in čudežev. Ti čudeži kažejo pot do edine poti, ki vodi v večno življenje. Janez omenja le nekaj teh čudežev – v idealnem primeru dovolj, da svoje poslušalce prepriča, naj sprejmejo resnično zagotovilo odrešitve in živijo v skladu z njim. Človek si ne more pomagati, da se ne vpraša, katerim neštetim čudežem je bil Janez priča, pa jih ni zapisal. Janez priča o resnici, da je "Jezus je vpričo svojih učencev storil še veliko drugih znamenj, ki niso zapisana v tej knjigi; ta pa so zapisana, da bi vi verovali, da je Jezus Mesija, Božji Sin, in da bi s tem, da verujete, imeli življenje v njegovem imenu" (Jn 20,30.31).

Dobro bi bilo, če se vprašamo, kaj je "znamenje". Kakšna je razlika med znamenjem in "čudežem"? Beseda "čudež" izhaja iz latinskega *miraculum*, kar dobesedno pomeni "nekaj, kar je božanskega izvora", "čuditi se" ali "biti osupnjen nad".

V Novi zavezi obstajata dva grška izraza, ki opisujeta to, kar mi imenujemo čudež. *Dunamis* je prvi izraz, ki ga dobesedno razlagamo kot "moč", iz česar dobimo besede *dinamit*,

dinamičen in dinamizem – vse te besede se nanašajo na nekaj močnega. *Dunamis* v bistvu označuje čudež kot dokaz Kristusove božanske moči na tem svetu. Resnično ima Kristus moč, da izreče svojo besedo, in se ta uresniči.

Po drugi strani pa se druga beseda (*semeion* ali znamenje), nanaša na Kristusovo avtoriteto. Ta izraz nam pomaga razumeti Kristusovo čudežno delo kot prikaz njegove božanske oblasti v svetu in še zlasti pri obvladovanju sil zla. Kristus ima namreč oblast, da demonom ukaže, naj odidejo, in oni to tudi storijo.

Zakaj je Jezus storil toliko čudežev? Naredil jih je, da bi zadovoljil določene človeške potrebe, ki so vedno vključevale duhovno razsežnost odpuščanja in obnove. Drugič, za razliko od velikega števila današnjih tako imenovanih čudežev Jezus nikoli ni delal čudežev, da bi zadovoljil človeško radovednost, ampak da bi pomagal ljudem v stiski. "Ne zdaj ne pozneje v svojem pozemskem življenju ni naredil čudeža v svojo korist. Njegova čudovita dela so se zgodila samo za blagor drugih." /Jezusovo življenje, str. 72/

Tretjič, Kristusovi čudeži so bili jasen dokaz pristnosti njegovega božanskega sporočila in poslanstva izgubljenemu človeštvu. Ko je Jezus od mrtvih obudil vdovinega sina, so ljudje rekli: "Bog je obiskal svoje ljudstvo." (Lk 7,16) To je bil jasen dokaz, da je resnično Mesija. Četrtič; njegovi čudeži so služili kot izpolnitev starozaveznih prerokovanj, saj so ustrezali temu, kar so o njem napovedali očaki in preroki.

Čudež v Kani (Jn 2,1-11)

Zanimivo je, da je bil prvi Jezusov čudež (Jn 2,1-11) izvršen v okviru poroke, ki jo je Jezus prvič posvetil v rajskem vrtu. Zakaj menite, da je bil Jezusov prvi čudež povezan s poroko? Zakonska zveza vpliva na vse vidike našega bivanja. Hudič se zaveda, kako ključnega pomena je zakonska zveza, zato si prizadeva, da bi v naše domove, cerkve, šole in družbo nasploh vnesel neskladje in zmedo. Zakonska zveza in pogled nanjo v naši družbi nista vedno svetopisemska ali v skladu z Božjim načrtom. Danes zakoni v Združenih državah Amerike v povprečju trajajo približno šest let.

Nedvomno je Jezus s čudežem v Kani izpostavil ključni pomen zakona in ga s svojo navzočnostjo blagoslovil. S tem, ko je Jezus potrdil poroko, nas uči, da mora biti On v središču vsake poroke, da bi zagotovil zakonski uspeh, kajti ko ga postavimo na prvo mesto v svojem življenju, povzroči, da se njegova ljubezen prelije na zakonca in tudi na druge. Ta prvi čudež je torej zelo uporaben za našo postmoderno kulturo in bi moral vse spodbuditi, da se vrnejo k zgledu tistega, ki ga je zasnoval in blagoslovil. Povabimo torej našega Stvarnika in Odrešenika, naj uredi in blagoslovi vse vidike zmenkov, dvorjenja in poroke, da bo sad tega največji blagoslov človeštvu in bo prinesel slavo njegovemu imenu.

Za svoj prvi čudež bi Jezus lahko izbral spektakularno vstajenje od mrtvih pred veliko množico judovskih voditeljev in dostojanstvenikov. Toda namesto tega se je odločil za preprosto srečanje v majhnem mestu. S skromnimi ljudmi se je srečal tam, kjer so bili – med njihovimi vsakdanjimi dejavnostmi.

Jezus, naš največji zgled, je sodeloval z drugimi, da bi jih dvignil in blagoslovil, kakor se sol meša z vsemi vrstami hrane, da bi jo spremenila v nekaj okusnega. "Dosegel je njihova srca tako, da je hodil med njimi kot ta, ki jim želi blaginjo. ... Srečeval jih je pri vsakdanjih dolžnostih in pokazal zanimanje za njihove posvetne dejavnosti." /Jezusovo življenje, str. 98/

"Nam se nam potrebno odpovedati stikom z družbo. Ni sem nam potrebno oddaljiti od drugih. Da bi dosegli vse sloje, se jim moramo približati tam, kjer so." /Jezusovo življenje, str. 98,99/

Kristusov način za doseganje ljudi – njegovo prizadevanje, da jih dvigne in blagoslovi – je viden že v spreminjanju vode v vino. Voda lahko predstavlja naš krst v Kristusa, čisti, neprevreti grozdni sok pa njegovo prelito kri za naše odrešenje. Poleg tega je Jezus zamenjal prevreto vino, ki je otopilo čute ljudi, s svežim in poživljajočim grozdnim sokom, ki jim je pomagal, da so se spet spametovali.

Čudež ob kopeli v Betezdi (Jn 5,1-9)

Telesna bolezen je pogosto povezana s kršenjem duhovnih zakonov. Naš človeški mehanizem je celovita in medsebojno povezana stvaritev. Vse, kar vpliva na eno dimenzijo, vpliva tudi na drugo. Vendar moramo biti previdni, da ne bi sodili ali obsojali drugih, če vse telesne bolezni pripisujemo namernemu kršenju Božjega zakona, saj so vsi ljudje v nekem trenutku podlegli grehu. Za ljudi, ki trpijo zaradi greha, je boleče in pogum jemajoče, če jim kdo reče, da si zaslužijo to, kar jih pesti. Tako kot Jezus bi morala tudi naša nežna in sočutna drža prevladati nad nagonom, da najprej vse uredimo, preden pomagamo. Jezus to načelo v praksi pokaže v zgodbi o čudežnem ozdravljenju hromeča ob kopeli v Betesdi.

Kako spodbudno in poučno je, da se Jezus ne spušča v kritično analizo vzrokov za bolnikovo pohabljenost. Mar ni 38 dolgih let trpel zaradi te hromeče bolezni? Zakaj bi mu še povečali krivdo in trpljenje? Kot Kristusovi sledilci se moramo osredotočiti na rešitve problemov in ne zgolj na probleme. Ta človek se je zdel najbolj nesrečen in brezupen v okolici kopeli, zato ga je Jezus izbral, da bi pokazal, da želi uporabiti svojo božansko moč, da bi pomagal najbolj nemočnim.

Ne spreglejte, da Jezus ob tej priložnosti ni vprašal človeka, ali veruje ali ne, marveč le, ali želi ozdraveti. Nato je Jezus človeku ukazal, naj vstane, nese svojo posteljo in hodi. Moški ni dvomil ali čakal, da bo ozdravel; takoj je ravnal po Jezusovem ukazu. Podobno moramo tudi mi ne glede na nesrečo naših na videz brezupnih telesnih in duhovnih izzivov pogledati v Jezusa in živeti. Ne glede na to, kako dolgo in trdo smo morda iskali odgovor na drugih mestih, odgovor stoji tik ob nas v podobi našega čudovitega Odrešenika.

Razmislite o Božjem odgovoru na vse vrste hromečih bolezni in si ga vzemite k srcu: "Ne čakajte, da boste občutili, da ste ozdraveli. Zaupajte njegovi besedi, pa se bo uresničila. ... Če je katera koli slaba navada in velika strast zaradi dolgega popuščanja zvezala dušo in telo, jo Kristus lahko razveže." /Jezusovo življenje, str. 136/

Trdo srce (Jn 5,10-16)

Če dolgo negujemo trdo srce, to pripelje do otrditve srca. Srca farizejev so bila že od samega začetka nastrojena proti Jezusu, ker se ni prilegal njihovemu verskemu kalupu in se ni držal strogosti in podrobnosti njihovih obredov in tradicij. Pri tem so namenoma prezrli pomembnejša vprašanja odrešitve. Ko so voditelji videli čudež, da je nekoč brezupni in nemočni človek, ki že desetletja ni mogel hoditi, zdaj hodil, ker ga je Jezus pravkar ozdravil ob bazenu v Betesdi, so brezobzirno spregledali očitni razlog za veselje. Namesto tega so se ukvarjali s pravilnim posvečevanjem sobote.

Voditelji, ki so bili priče ozdravitvi hromeča človeka, so bili popolnoma obsedeni s sobotnimi predpisi. Zato so ga ostro spraševali, ali je v soboto nosil svojo posteljo, kot mu je

naročil Jezus. Razburilo jih je, da je ta človek nosil svojo posteljo, niso pa pomislili na trpljenje ali dobrobit tega človeka, ki se dolga leta ni mogel premikati, zdaj pa se je ponašal z vitalnostjo mladosti. Toda Jezus, snovalec in Gospodar sobote, je na sobotni dan namenoma storil številne čudeže, da bi povsem jasno pokazal, da je ta poseben dan namenjen blagoslavljanju človeštva in ni mišljen kot breme ali prekletstvo zanj.

Uporaba

Razmislite o naslednjih vprašanjih in odgovorite nanje:

1. Kako najti ravnovesje med tem, da smo v svetu, a ne od njega?
2. Kako v zvezi z našo razpravo o čudežih razumemo razliko in podobnost med *dunamis* in *semeion*? Katere primere najdemo v vsakem Kristusovem čudežu? Ali se čudež izganjanja demonov uvršča v kategorijo *semeion*? Pojasnite.
3. Katere so nekatere nevarnosti, če postanemo neomajni in s tem nestrpni v svojih mnenjih? Kako se obvarujemo pred neumnostjo, da bi zaupali svojim lastnim zamislim in prezrli duha postave, ki kaže širšo sliko? Kako bi se odzvali na izjave "Ali bo tako, kot jaz rečem, ali pa tega ne bo" in "Odločil sem se. Ne zavajaj me z dejstvi"?

2. ZNAMENJA BOŽANSKOSTI

Ključno besedilo: Jn 9,1-34; jn 11,1-44; Jn 6,14

Splošni pregled

Na novo premislite o neverjetnem dejstvu, da se je božanski in večni Božji Sin izpraznil in postal Bog v mesu. Ta osupljiva resničnost je obilno utemeljena v Svetem pismu. Za naše omejene človeške zmožnostim je vsekakor izziv, ko skušamo razumeti to brezmejno resničnost. Bog je storil vse, kar je v njegovi moči, da bi nam pomagal razumeti to svetopisemsko resnico, ki nam je v odrešitev.

Ta teden bomo obravnavali tri čudeže, ki so neizpodbiten dokaz Kristusove božanskosti. Ti čudeži so zagotovo dodaten dokaz, da je bil Jezus več kot le človek. Kot primer si oglejmo njegovo spremenjenje na gori, kjer je bil ožji krog treh učencev priča njegovi bleščeči božanski slavi. Nenadoma se je "[v]pričo njih se je spremenil. Njegov obraz je zasijal kot sonce in njegova oblačila so postala bela kot luč" (Mt 17,2). Poleg tega sta ta čudež jasno potrdila vstali Mojzes in preneseni Elija.

Kdo lahko zanika Jezusovo božanskost, ko je naredil čudež in nahranil pet tisoč mož? Takšen pojav je bil edinstven, brez primere v zgodovini. Nekateri so verjeli čudežu, a nenavadno je, da drugi kljub jasnim dokazom niso. Kako tragično je, da so zaradi trme in ponosa namesto Luči sveta videli temo, ki je stala pred njimi. Veliki JAZ SEM, ki ga je poznal njihov spoštovani prerok Mojzes, je bival med njimi, pa ga niso hoteli sprejeti za svojega Mesija.

Kruh, s katerim je Jezus nahranil pet tisoč mož, je bil namenjen usmerjanju pozornosti ljudi na Kristusa, Kruh življenja, ki daje in ohranja ne le telesno življenje, temveč tudi večno. Če nadalje razmišljamo o izrazu "JAZ SEM" v kontekstu Janezovega evangelija, ugotovimo, da je bil Janez še posebej pozoren na božanski opis Boga, ki je bil podan Mojzesu pri gorečem grmu: "Bog mu je rekel: 'Jaz sem, ki sem.' " (2 Mz 3,14) Jezus je ta naziv uporabil neposredno zase v izjavah kot sta "Jaz sem pot, resnica in življenje" (Jn 14,6) in "Jaz sem vstajenje in življenje" (Jn 11,25).

V Jn 9,1-34 se je Jezusova božanska moč pokazala tudi pri ozdravitvi slepega in še posebej pri neverjetnem čudežu obuditve Lazarja od mrtvih, kot je poudarjeno v Jn 11. V naslednjem komentarju bomo podrobneje preučili ta dva čudeža.

Razlaga

Kako izreden dogodek bo, ko bomo zagledali Jezusov obraz in bo naše smrtno telo spremenjeno, oblikovano po njegovem nesmrtnem, slavnem telesu! Spoznali ga bomo, izkusili njegovo ljubezen in preživeli večnost v njegovi navzočnosti. Nikoli ne bomo izčrpali teme njegove neprimerljive ljubezni ali v celoti doumeli njegove večne narave.

"Ta je resnično prerok" (Jn 6,14)

Ko je Kristus nahranil pet tisoč mož z nekaj preprostimi sestavinami dečkovega kosila, so tisti, ki so bili priča čudežu, o Jezusu rekli naslednje: "To je resnično prerok, ki mora priti na svet." (Jn 6,14) Te besede spominjajo na Mojzesove besede, ki usmerjajo na Jezusovo podobo: "Preroka iz tvoje srede, izmed tvojih bratov, kakor mene, ti bo obudil Gospod, tvoj Bog; njega poslušajte." (5 Mz 18,15)

Mojzesa je smiselno obravnavati kot simbol Jezusa. Mojzes in Jezus sta si na primer podobna v svojem poslanstvu osvobajanja ljudi iz suženjstva. Od vseh svetopisemskih likov se Mojzes najbolj približa Jezusu v njegovi službi posredovanja. Ko se je Izrael v puščavi uprl Bogu in častil zlato tele, se je Mojzes ponudil, da bo umrl namesto njih, da bo njihov namestnik. V 2. Mojzesovi knjigi 32,32 beremo ganljivo poročilo o Mojzesovi prošnji Bogu, naj ohrani življenje svojega upornega ljudstva. Mojzes govori Bogu in pravi: "Vendar zdaj, ko bi ti odpustil njihov greh! Če pa ne, izbriši, prosim, mene iz svoje knjige, ki si jo napisal!"

Mojzesova požrtvovalna predanost upornemu ljudstvu in njegova prošnja, da bi umrl namesto njih, je občudovanja vredna. Toda takšna milostna ponudba ne more odpustiti greha in omiliti njegove kazni, smrti, saj lahko tako nemogočo zmago doseže le žrtev božanskega "preroka" Jezusa. Samo Jezus je ta, ki ima potrebno pravičnost in življenje, da zamenja naš greh in smrt.

Ozdravitev slepega (Jn 9,1-34)

Kot smo videli prejšnji teden v zgodbi o hromem, je bil v tem brezupnem stanju 38 let. Slep iz Jn 9 pa je bil "slep od rojstva" (Jn 9,1). Predstavljajte si, da nikoli ni imel možnosti videti ničesar ali nikogar!

Še več, ta ubogi slepec ni trpel le fizično, ampak tudi duhovno, duševno in čustveno. V javnosti je veljalo prepričanje, da tisti, ki so bili v družbi bolni, trpijo zaradi lastnih grehov ali grehov svojih staršev. Slepec je najbrž verjel, da nanj ne gledajo kot na krivca le drugi, temveč da tudi sam Bog nanj gleda z neodobravanjem.

To napačno prepričanje je bilo tudi v glavah učencev, zato so vprašali: "Rabi, kdo je grešil, on ali njegovi starši, da se je rodil slep?" (Jn 9,2) V svoji želji, da bi našli krivca, so bili podobni mnogim bronamernim kristjanom današnjega časa, ki se prav tako motijo. Na podoben način so Jobovi zavedeni prijatelji skušali nanj prevaliti krivdo za njegovo strašno tragedijo in bolezen. Učimo se iz njihovih napak. Zakaj se ne bi raje osredotočili na rešitev, kakor je to delal Jezus, in ne na problem? Na ta svet ni prišel, da bi obsodil, marveč da bi rešil (glej Jn 3,17).

Jezusov odgovor je dvignil vizijo učencev o njegovem poslanstvu na višjo raven. Bog je želel uporabiti slepoto tega človeka, da bi razkril svojo mogočno zdravilno moč. Poleg tega je bil namen tega čudeža razkriti, da je Kristus darovalec večnega življenja in modrosti ter da navdihuje ljudi z lučjo svoje resnice in odrešenja. Kristus je svoje delo povezal z dnevno svetlobo in dejal: "Dokler je dan, moramo opravljati dela tistega, ki me je poslal. Pride noč, ko nihče ne more delati. Dokler sem na svetu, sem luč sveta." (Jn 9,4.5)

Kako zgovorno in ironično je, da verski voditelji z brezhibnim vidom trmasto niso hoteli videti svetlobe, ki jo je Kristus razsiral okoli njih. Tako so se zavestno vedno bolj zavijali v duhovno temo, dokler ni bila njihova slepota za pravo luč nepovratna. Nasprotno pa slepemu

odprtost za Kristusovo svetlobo ni omogočila le fizičnega vida z očmi, temveč tudi razsvetljen duhovni pogled, ki je bil potreben, da je prepoznal Jezusa kot Božjega Sina, ki je edini vreden časčenja.

Jezus bi lahko tega slepca nemudoma ozdravil. Vendar je zaradi svojih modrih razlogov želel, da bi prizadeti človek sodeloval v procesu ozdravitve. Potem ko je iz sline naredil glino, je Odrešenik z njo namazal slepčeve oči. Roke, ki so naredile in nanesele mazilo, so bile roke samega Zdravitelja in Stvarnika, ki je oblikoval zemljo in zvezde. Slepec, ki je bil namazan z glino, je ubogal Kristusove besede in se takoj odpravil k Siloamovemu bazenu, da bi se umil. Čim se je umil, je bil ozdravljen. Primerjajte to zgodbo s starozavezno pripovedjo o Naamanu, generalu sirske vojske. Prerok Elija je Naamanu naročil, naj se sedemkrat umije v reki Jordan, da bo ozdravljen gobavosti. Naaman je sprva odločno nasprotoval. Nato pa je popustil, se umil in bil čudežno očiščen.

Mokra glina ni imela nobenih čarobnih lastnosti; pravi zdravilec je bil samo Kristus. Odrešenik je to snov uporabil le kot prevodnik za svojo moč. Prav tako lahko trdimo, da je Jezus uporabljal preprosta zdravilna sredstva, da bi spodbudil njihovo uporabo pri zdravljenju. "[V]endar pa je Kristus uporabljal preprosta naravna sredstva. Medtem ko ni podpiral zdravljenja z omamljajočimi zdravili, je odobril uporabo preprostih in naravnih zdravil." /Jezusovo življenje, str. 619/

Ali je Jezus tudi danes sposoben in pripravljen ozdraviti takoj ali postopoma ali z neposrednimi čudeži in preprostimi zdravili? Kako naj kot njegovi predstavniki sodelujemo v njegovi službi ozdravljanja? Razmislite o tej navdihnjeni izjavi: "Še danes je prav tako pripravljen ozdraviti bolne kakor tedaj, ko je osebno živel na svetu. Kristusovi služabniki so njegovi predstavniki, prenosniki njegovega delovanja. Po njih želi dajati svojo ozdravljajočo moč." /Jezusovo življenje, str. 619/

Obuditev Lazarja (Jn 11,1-44)

Jezus je rekel Marti: "Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor veruje vame, bo živel, tudi če umre." (Jn 11,25) Ponovno opazite, da Jezus uporabi božanski "JAZ SEM", da bi poudaril, da ne samo daje življenje, ampak da je On življenje samo. Ta obljuba hkrati zagotavlja svojo izpolnitev, ko se Jezus vrne, da vzame svoje ljubljene domov. Tisti, ki spijo v Kristusu, bodo ob vstajenju v delčku sekunde prebujeni, kot da ne bi vmes minil čas.

Tisti, ki počivajo v Jezusu, počivajo, kakor da so že vstali od mrtvih, saj so že deležni Kristusovega večnega življenja in usode. Jezus je to veličastno resničnost potrdil, ko je svojim učencem zagotovil: "Ker jaz živim, in živel boste tudi vi." (Jn 14,19) Jezus je življenje samo, Življenje in Dajalec življenja. Če verjamemo v te svetopisemske resnice, se resnično ne bi smeli bati smrti. Janez v svojem prvem pismu ponovi to resnico: "Pričevanje pa je v tem: Bog nam je dal večno življenje in to življenje je v njegovem Sinu. Kdor ima Sina, ima življenje; kdor nima Božjega Sina, nima življenja." (1 Jn 5,11.12)

To veličastno upanje je prav to, kar svet obupno potrebuje, kajti absolutno nihče nima življenja, razen Kristusa. On je edini, ki je popolna rešitev za propadlo človeštvo. Ta resnica je najboljša novica na svetu in z veseljem jo moramo deliti z umirajočim svetom! "V Kristusu je prvotno, pristno, lastno življenje. ... Kristusovo božanstvo je vernikova gotovost večnega življenja." /Jezusovo življenje, str. 392/

Uporaba

Razmislite o naslednjih vprašanjih in odgovorite nanje:

1. Razmislite o svetopisemskem izrazu "prerok". Zakaj je v Svetem pismu Jezus označen kot prerok? To poimenovanje lahko nekatere ljudi zmede, saj ni bil zgolj prerok. Muslimani na primer verjamejo, da je Jezus prerok. Mi verjamemo, da je več od tega: Jezus je tudi božanski Božji Sin in Odrešenik sveta.
2. Mojzes je služil kot simbol Kristusa zaradi svojega posredovanja za uporno Božje ljudstvo. Kristus je posredoval za tiste, ki so ga križali. Kdo se v Apostolskih delih najbolj približa Jezusu glede posredovanja za svoje sovražnike? Kako nas lahko takšna vzporednica pouči o tem, kako naj gledamo na svoje preganjalce?
3. Zakaj je duhovna slepota neozdravljiva brez zdravilne Božje intervencije?
4. Jezus je rekel, da grehi staršev niso povzročili trpljenja slepega. Kako torej to resnico uskladiti z 2 Mz 20,5, kjer je o Bogu zapisano "... ki obiskujem krivdo očetov na sinovih, na tretjih in na četrth, tistih, ki me sovražijo ..."?
5. Čeprav je iz Jn 14,19 in 1 Jn 5,11.12 povsem jasno, da imamo zagotovilo o odrešitvi v Kristusu, zakaj je izziv to zagotovilo udejanjiti v naših življenjih? Kako razložiti vernikov strah pred smrtjo?

3. UVOD EVANGELIJA PO JANEZU

Ključno besedilo: Jn 1,9-13; Jn 1,14.18; Jn 17,1-5

Splošni pregled

Janezov evangelij bolj kot katero drugo besedilo v Svetem pismu pogumno, natančno in močno razglša resnico, da je Jezus Bog. Kot večni Bog je Jezus predhodnik stvarstva in same večnosti. Ljubljani učenec se zato tako poglobljeno ukvarja s temo Jezusove božanskosti, da bi osvetlil vesoljno resnico, da je Beseda postala meso.

Kakor Mojzes začenja Staro zavezo z navajanjem resnice o stvarjenju, tako jo Janez enako razglša v Novi zavezi. Na ta način tema stvarstva – in njegovega Stvarnika, Besede, ki je Bog – združuje Staro in Novo zavezo. S tem ko Janez svoj evangelij že na začetku utemelji in naveže na stvarjenje, zagotovi teološko sidro za vse druge razprave, ki bodo sledile.

Za Janeza je bila tema o Jezusu kot Stvarniku bistvenega pomena, saj je Satan, veliki prevarant, sovražil resnico o Kristusovi božanskosti in njegovi enakosti z Bogom. Proti koncu prvega krščanskega stoletja so v cerkev neopazno stopile temne herezije. Gnostični heretiki so dvomili o resničnosti Jezusove božanskosti in širili dvom o njegovem resničnem utelešenju. Ta nevarnost se je pojavila približno tri desetletja po pisanju sinoptičnih evangelijev. Posledično je vernikom prinesla obup in znižala njihovo duhovno moralo.

Prvih 18 vrstic Janezovega evangelija predstavlja uvod v preostali del njegovega evangelija. V njih je podana neomajna, jedrnata in zgoščena teološka izjava o Kristusovi božanskosti. Kristus, Beseda, je Bog in je to tudi vedno bil. Je Stvarnik in Življenje in Prinašalec luči; kljub temu je postal človek, se rodil iz Boga in pred svojim stvarstvom pokazal svojo ljubezen, milost in slavo.

Razlaga

Božanski Logos (Beseda) v Jn 1,1 označuje Božjo izrazno voljo in ustvarjalno moč. Tako s stvarjenjem kot z razodetjem je Bog jasno izrazil svoj značaj in svoja dejanja, kot jih vidimo v Svetem pismu. Zdaj pa se Bog razodeva z utelešenjem svojega Sina. V nas ne sme biti nobenega dvoma glede Božje ljubezni do nas, saj se je Bog razodel v Jezusu.

Se spomnite, kako je Gospod odgovoril, ko ga je Filip prosil, naj mu razodene Očeta? Jezus je rekel: "Filip, toliko časa sem med vami in me nisi spoznal? Kdor je videl mene, je videl Očeta. Kako moreš ti reči: 'Pokaži nam Očeta.'" (Jn 14,9) "Ko je Jezus prišel prebivati med nas, naj bi razodel Boga ljudem in angelom. Bil je Božja beseda - Božja misel, ki se je lahko slišala." /Jezusovo življenje, str. 3/ Janez pravi, da je ta izraz Božjega značaja obstajal od samega začetka. Kaj Janez misli z besedo "v začetku"? V grškem besedilu manjka določni člen (člen "the" kot ga dodajajo različica Kralja Jamesa in drugi prevodi v angleški jezik, ki pomen besede "začetek" podajo kot bolj specifičen). Odsotnost določnega členu v grškem besedilu ne pomeni, da ne gre za neki specifičen čas, ki bi ga bilo mogoče določiti ali izračunati, temveč za nedoločljiv čas, ki sega onkraj vsakega začetka. Z drugimi besedami, Beseda, Jezus, je bila večno tu, je predobstoječa, obstajala je preden je bilo kar koli ustvarjeno.

Beseda je postala meso (Jn 1,14.18)

Logos lahko razumemo kot resnico, idealen obstoj, popolno misel in izraz. V grškem razmišljanju je bil *logos* eteričen pojem, ki je lebdel nad človeštvom, ne da bi se v njem naselil. Kristus, Beseda, ni bil nejasen filozofski pojem, ampak resnična in otipljiva stvarnost, ki jo je bilo mogoče videti in se je dotakniti. Resnično je bil edinstven, enkratno, božanski Božji Sin.

Ko je Kristus postal meso po naši podobi (ne podobnosti oz. enakosti), je njegova človeškost samo zakrila njegovo božanskost, vendar je pod človeškostjo ostal popolnoma Bog. Res je postal podoben nam, da bi sočustvoval z nami; vendar je ostal drugačen od nas, da bi nas odrešil. Kako neverjetno dejanje božanske prizanesljivosti, da se je Bog ponižal in postal človek! Te skrivnosti božanske ljubezni ne moremo popolnoma razumeti, a jo moramo srčno ceniti in sprejeti. V mnogih svetovnih religijah človek jalovo poskuša doživeti vzpon k tako imenovanim "bogovom", v krščanstvu pa se Bog dejansko spusti na našo raven, da bi nas pričakal tam, kjer smo.

V Jn 1,14 je natančen in edini pridevnik, ki opisuje Jezusa, grška beseda *monogenus*, prevedena kot "edinorojeni", kar dobesedno pomeni edinstven. Ta edinstvenost je tako zelo pomembna in nepogrešljiva, da je od nje odvisno naše odrešenje. Brez nje bi bili namreč za vedno obsojeni na smrt v svojih grehah, namesto da bi bili odrešeni s pravičnostjo in življenjem edinorojenega Božjega Sina.

Beseda "edinorojeni" (Jn 1,14.18) je bila v zgodovini krščanstva napačno uporabljena na način, ki ga Sveto pismo nikoli ni nameravalo uporabiti – namreč, da je večni Oče v nekem nedoločenem in oddaljenem času, preden je bilo kar koli ustvarjeno, rodil ali ustvaril Sina. Vendar je ta predstava napačna. Kristus je bil v resnici začetnik in Stvarnik vsega, ne pa ustvarjeno bitje. Janez brez oklevanja trdi, da je bil Kristus Bog in z Bogom od vekomaj: "Vse je nastalo po njej in brez nje ni nastalo nič, kar je nastalo." (Jn 1,3)

Da, skrivnost utelešenja si je težko predstavljati, saj si je neskončni Bog prizadeval doseči naš končni um, da bi nas rešil. In da bi nas rešil, je šel Bog tako daleč, da je žrtvoval svojega edinega Sina. To dejanje je bilo resnično radikalno. Kristus se je prostovoljno ponižal, postal človek in umrl za grešno človeštvo. Prostovoljno je spremenil svojo večno naravo, da bi za vedno obdržal našo človeškost. Namesto da bi ostal popolnoma božanski, je zdaj hkrati popolnoma božanski in popolnoma človeški. Kakšen otipljiv dokaz požrtvovalne ljubezni na ogled celotnemu vesolju!

Utelešeni Božji Sin je "prebival" med nami (Jn 1,14). "Prebival" je prevod grške besede *skenoō*, ki dobesedno pomeni, da je "stanoval" med nami. Ta pojem se navezuje na 2 Mz 25,8, kjer Bog pravi Mojzesu: "Postavijo naj mi svetišče, da bom prebival med njimi." Misel, da Bog želi biti z nami neprestano, je ena glavnih tem celotnega Svetega pisma. Bog ne želi biti začasni prebivalec, temveč stalni. Zato je ime, ki so ga nebesa dala utelešenemu Bogu, "Emanuel", kar pomeni Bog z nami.

Čast, ki nam jo Bog nudi s tem, da prebiva med nami, je to, kar je tako fascinantno pri tej resničnosti. Otipljiv znak, da si nekdo želi biti z nami, je, da nas ta oseba ljubi. *Agape* ljubezen vedno išče skupnost, zato je tako smiselno, da je Jezus svojim učencem obljubil: "Ko odidem in vam pripravim prostor, bom spet prišel in vas vzel k sebi, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz." (Jn 14,3) Ta čudovita resničnost naj nas napolni s svetim veseljem in zaupanjem, da doživljamo Kristusovo navzočnost tukaj, da bi lahko z njim v popolnosti za vedno prebivali v nebesih.

Slišati Besedo ali je ne slišati (Jn 1,9-13)

Naš podnaslov bi lahko preoblikovali tudi v "videti Besedo ali je ne videti". Neumno se zdi zanikati luč, ki nas razsvetljuje; prav tako je nerazumno imeti ušesa, da slišimo, in jim preprečevati, da bi slišala. Glas resnice je glasen in jasen, vendar se ljudje odločijo, da bodo gluhi; tako se veličastna luč evangelija razliva vse naokoli, ljudje pa sprejemajo temo. V zelo resničnem smislu je ta pojav del skrivnosti krivičnosti.

Takšno uporništvo nas spominja na Božje čudenje nad ljudstvom zaradi napačnih odločitev, ki nimajo nobenega smisla. "Kajti prav blizu tebe je beseda, v tvojih ustih in v tvojem srcu, da jo lahko izpolnjuješ. ... [P]redložil sem ti življenje in smrt, blagoslov in prekletstvo. Izberi torej življenje, da boš živel ti in tvoj zarod." (5 Mz 30,14.19) Upor proti Božji luči in življenju, ko izberemo temo in smrt, pomeni zgolj slediti Luciferjevemu tragičnemu zgledu.

Ponavljajoče se teme – vera/nevera

Bog je vsem svojim bitjem dal svobodno izbiro, da bi ga lahko svobodno ljubila. Vendar to svobodo pogosto zlorabljajo v svojo škodo. Nekateri grede tako daleč, da pravijo, da je vsaka izbira, napačna ali pravilna, v redu, pomembno je le, da se odločimo. Trdijo, da jim navsezadnje Kristusova smrt na križu daje svobodo izbire in imuniteto pred njenimi posledicami.

Vendar je takšno razmišljanje nevarno, saj ljudi spodbuja k brezskrbnosti pri izbiranju. Jezus je na križu umrl, da bi nas rešil naših grehov in nam podaril življenje. Svoboda izbire je bila človeštvu dana že pred križem in sega v Edenski vrt. Čeprav je torej svoboda izbire človeštvu vedno na voljo, moramo tiste, ki so v dolini odločitve, spodbujati, da se odločijo za to, kar je prav v Božjih očeh. Nekateri pravijo, da izid ni tako zelo pomemben, saj se vsi izgubljeni otroci sčasoma vrnejo k Bogu. Vendar se mnogi ne vrnejo, čeprav je Bog vedno pripravljen odpustiti in vrniti k sebi tiste, k so zašli, če se odločijo verjeti vanj.

Ponavljajoče se teme – slava (Jn 17,1-5)

Jezus je vedel, da je prišla njegova ura, in se je bil pripravljen soočiti s križem. Vendar se je veselil tudi veselja in slave, ki sta ga čakala. Skupno poslanstvo odrešenja, o katerem sta bila Oče in Sin dogovorjena od stvarjenja sveta, bo kmalu uspešno izvedeno. Hudič bo na križu kmalu odločno poražen.

Kristus se je v svojem junaškem delu za rešitev tistih, ki verujejo vanj, spustil v najglobljo jamo, da bi bil nato povzdignjen v slavi. Pavel potrjuje to dejstvo, ko pravi, da je Kristus "sam sebe ponižal tako, da je postal pokoren vse do smrti, in sicer smrti na križu. Zato ga je Bog povzdignil nad vse in mu podaril ime, ki je nad vsakim imenom" (Flp 2,8.9). Ali vidite, kako Pavel postavlja v nasprotje veselje in sramoto Kristusovega odrešilnega dejanja? Tako lahko rečemo, da je bilo Kristusovo pričakovanje odrešenja sveta veličastna izkušnja kljub sramoti, ki jo je pretrpel na križu. Jezus "je zaradi veselja, ki ga je čakalo, pretrpel križ, preziral sramoto in sédel na desnico Božjega prestola" (Heb 12,2).

Uporaba

Razmislite o naslednjih vprašanjih in odgovorite nanje:

1. Kako so Kristusove besede (Besede) predstavljale Kristusa, ko je bil na svetu?

2. Ali vas kdaj napadajo dvomi o značaju Boga Očeta? Zakaj da oz. ne? Pozorno razmislite o Jezusovem odgovoru Filipu, da je videti njega isto kot videti Očeta. Kako lahko te besede pomirijo vaše dvome?

3. Kako se pomena besed "edinstven" in "rojen" nanašata na edinstveno odrešitev, ki nam je ponujena v Kristusu?

4. Kristus bo svojo človeško naravo ohranil vso večnost. Dejansko je za vedno spremenil svojo večno naravo, ko je postal popolnoma človeški in popolnoma božanski. Kako ta resničnost vpliva na vaše sedanje življenje in vaše upanje za prihodnost?

5. Kako bi razmišljanje, da je Jezus umrl zato, da bi nam dal svobodo izbire, namesto zato, da bi nas rešil naših grehov, vplivalo na sprejemanje ključnih odločitev, ko gre za poslušnost in neposlušnost? Nekateri menijo, da je Bog nevtralen, ko gre za naše odločanje. Če bi bilo tako, kako bi to pojmovanje uskladili z Božjim pozivanjem, naj sprejemamo pravilne odločitve?

6. O sramoti in slavi: Kako bi uskladili ta dva pojma v Kristusovem življenju in delovanju? Ali ste bili kdaj osramočeni zaradi Kristusa? Kako lahko ta izkušnja pripelje do tega, da boste počaščeni pred Bogom?

4. PRIČE KRISTUSA KOT MESIJE

Ključno besedilo: Jn 1,35-39; Jn 1,43-46

Splošni pregled

Jezus, vir vse resnice, je svet razsvetlil z lučjo resnice. Na ta način je povečal količino svetlobe, ki je bila dana vsakomur, ki se je rodil na ta svet. Kljub obilici prepričljivih dokazov so se nekateri v Kristusovem času odločili, da se ovijejo v temo. Zaradi svojih predsodkov in ponosa so se odločili, da ne bodo slišali resnice in videli svetlobe. Bog je žalosten, ko se to zgodi, vendar nam v svoji ljubezni dopušča, da se sami odločamo, četudi so te odločitve napačne.

V tej lekciji bomo izpostavili pričevanja nekaj Jezusovih očividcev, kot so Janez Krstnik in njegova dva učenca – namreč Andrej in Janez. Razmislili bomo tudi o očividcih Filipu in Natanelu ter o pričevanju Nikodema, farizeja in uglednega člana sanhedrina, ki je odprl svoje srce luči Božje resnice. Njegovo pričevanje obeta, da bo močno in prepričljivo, saj je veliko tvegalo, ko se je uprl svojim vplivnim kolegom. V nočnem pogovoru z Jezusom so Kristusove ustnice izrekle najlepšo obljubo v Svetem pismu: "Bog je namreč svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor veruje vanj, ne pogubil, ampak imel večno življenje." (Jn 3,16 EKV)

Če se vrnemo k Janezovemu očividcu, se moramo vprašati, zakaj bi Janez Krstnik, ki so ga ljudje spoštovali in občudovali, svetu dal kaj drugega kot resnično pričevanje o Jezusu. Janez je v svoji potrditvi, da je Jezus resnično "Božje Jagnje, ki odvzema greh sveta" (Jn 1,29) iz prerokovanja, ki se je zdaj pred očmi ljudi dejansko izpolnilo, zajel celoten evangelij. Ali ne bi morali biti ob pričevanjih takšnih očividcev popolnoma prepričani, da je Kristus naš živi Odrešenik in Gospod?

Razlaga

Pričevanje Janeza Krstnika

Judje so imeli v Kristusovem času svoje predstave o prihajajočem Mesiju in so bili trdno prepričani, da se vse ujema z njihovimi lepo pripravljenimi načrti. Sumili so, da je bil Janez Krstnik morda Mesijev simbol, vendar je pričal, da je bil zgolj predhodnik pravega Mesija, ki ga je Bog poslal kot izpolnitev prerokovanja, da bi mu pripravil pot. Kmalu zatem je Janez pokazal na Jezusa kot na "Božje Jagnje". Toda Jezus in njegova žrtev za naše grehe se nista ujemala s pričakovanji judovskih voditeljev o kraljevskem zemeljskem mesiju, ki bo premagal njihove zatiralce in vladal tako njim in sčasoma tudi svetu.

Tudi danes nekateri skeptiki ne upoštevajo preveč svetopisemskega koncepta žrtve. Da bi upravičili svojo ravnodušnost, se sklicujejo na Kristusovo žrtev. Ti skeptiki pravijo, da Jezusu ni bilo treba preliti svoje krvi, da bi rešil grešno človeštvo, saj bi nas lahko rešil preprosto z izkazovanjem svoje ljubezni in z izvajanjem čudežev. Toda življenje, kot nam pravi Sveto pismo, je v krvi in izgubljeno človeštvo je potrebovalo življenje, ki je v Sinu. Angeli tega podviga v imenu človeštva ne bi mogli opraviti, saj življenje prejema od Imetnika

življenja. Zakaj bi sicer Bog zapovedal neštete žrtve nedolžnih živali, če ne zato, da bi opozoril na nujnost Kristusove nedolžne krvi za odpuščanje grehov in za to, da bi dobili večno življenje?

Zato je Janez nedvoumno dejal, da "ni[...] Mesija" (Jn 1,20) ali Luč, temveč zgolj priča, izpolnitev svetopisemskega prerokovanja. Janez je dvakrat potrdil, da je Jezus res Božje Jagnje, izpolnitev in vrhunec žrtvenega sistema. To resnico je izrekel množici v trenutku, ko je zagledal Jezusa, isto resnico pa je potrdil tudi dvema svojima učencema (glej Jn 1,29.36).

Janez Krstnik, očividec dogodkov ob Jezusovem krstu, je slišal Očetov glas, ki je oznanil, da je Jezus njegov ljubljene Sin, ki je po njegovi volji. Tudi Sveti Duh se je spustil in ostal na Jezusu, saj je Bog Janeza prepričal o Odrešenikovi božanskosti. Zato je Janez dejal: "Videl sem in pričujem, da je ta Božji Sin." (Jn 1,34) V luči tega oznanila ne moremo mimo vprašanja, koliko dokazov še potrebuje skeptik, da bi verjel. Žal pa je tako, da se človek, ki se odloči, da bo vedno dvomil, s tem odene v tančico teme.

Janezova učenca (Jn 1,35-39)

Dva učenca Janeza Krstnika, namreč Andrej in Janez, pisec evangelija, sta že slišala Janeza govoriti o tem, da se starozavezna prerokovanja izpolnjujejo v Kristusu. Ko je Janez usmeril njuno pozornost na Jezusa, velikega Učitelja, ki je stal pred njima, sta verjela in mu želela slediti. Andrej in Janez bi lahko bila kot farizeji kritična in bi lahko obsojala vsako Jezusovo besedo in potezo, a sta se odločila, da bosta verjela prepričevanju Svetega Duha. Prav tako sta morala zaupati v resnost in resničnost neizpodbitnega svetopisemskega pričevanja Janeza Krstnika.

Lahko se vprašamo, kako vemo, da je bil drugi omenjeni učenec ljubljene Janez. Andrej je posebej omenjen z imenom, toda Janez, ki je morda skromen ali zadržan pri navajanju svojega imena, je res ta drugi učenec. Andrej je bil tisti, ki je svojega brata Petra predstavil Jezusu. Andrej, Peter in Janez so bili prvi trije učenci in so tvorili jedro prvotnih dvanajstih učencev. "Učenca sta zapustila so Janeza [Krstnika] in šla iskat Jezusa. Eden teh je bil Andrej, Simonov brat; drugi je bil evangelist Janez. Postala sta prva Kristusova učenca." /Jezusovo življenje, str. 87/

Očitno sta se učenca Andrej in Janez zelo zanimala za Jezusovo mesijanstvo in neverjetno resnico, ki jima jo je ponudil. Poglejte njun zgovoren odgovor na Jezusovo poizvedovanje, ko sta mu začela slediti. "Kaj iščeta?" je vprašal. V nasprotju z našim pričakovanjem sta spraševala o njegovem prebivališču. "Kje stanuješ?" (Jn 1,38) Ni ju zanimala zgolj hoja za Jezusom; želela sta ostati z njim, da bi izvedela več o njegovem poslanstvu. In ostala sta z njim do konca dneva ter o njem izvedela neverjetne stvari. Kaj pa mi danes? Ali si želimo le verjeti v Jezusa, ne želimo pa ostati v njegovi navzočnosti? Ali uživamo v njegovi družbi? Če gledamo Jezusa, kakor je Janez naročil svojim učencem, se lahko naše življenje dejansko spremeni.

Filip in Natanael (Jn 1,43-46)

Od Andreja, Janeza in Petra preusmerimo zdaj našo pozornost na Filipa in Natanaela. Filip je začutil, da ima njegov prijatelj Natanael določene predsodke, čeprav zagotovo ni lahkoveren, zato je poskušal predstaviti bolj prepričljive dokaze o Mesiju iz Mojzesovih in preroških knjig. Natanael se je obotavljal verjeti, ko je slišal, da je Jezus iz Nazareta, toda Filip ni niti razpravljal z njim niti se ni z njim prepiral, ampak ga je preprosto povabil, naj pride in

pogleda (Jn 1,46). Opazite, da je Jezus uporabil enak pristop tudi pri Andreju in Janezu, ko ju je povabil, naj prideta in se prepričata sama.

Preživljanje časa s Kristusom je nekaj močnega in preobražujočega. Z drugimi lahko razpravljamo in argumentiramo teologijo in filozofijo v prid resnici, vendar je naše pričevanje na koncu najbolj učinkovito, če ljudi prijazno in iskreno povabimo, naj sami odkrijejo Jezusa. Pri pričevanju se moramo osredotočiti na prednostno nalogo pomagati drugim, da osebno spoznajo Jezusa, in takrat se lahko mnogi ugovori ali dvomi razblinijo. Poučevanje doktrin je vsekakor pomembno, a moramo začeti z Jezusom kot jedrom vsega znanja.

Pomembno je opaziti nasprotje med tem, kako je Natanael videl Jezusa, in tem, kako je Jezus videl njega. Natanael je Jezusa označil za ničvrednega samo zato, ker je prihajal iz Nazareta. Na žalost tudi mi včasih naredimo enako z ljudmi. Razvrščamo jih v določene predalčke glede na narodnost, raso, kulturo ali druge razlike, ki jih vidimo. V nasprotju z Natanaelovo začetno oceno je bil Jezus do tega bodočega učenca pozitiven. Ko ga je zagledal, je rekel: "Pravi Izraelec, v katerem ni zvijače!" (Jn 1,47) To je resnično spodbudna pripomba, ki je Natanaela spodbudila, da je o tem Nazarečanu poizvedel več. Ko je doživel Jezusovo preroško sposobnosti, je takoj verjel: "Rabi, ti si Božji Sin! Ti si Izraelov kralj!" (Jn 1,49)

Nikodemovo pričevanje (Jn 3,1-21)

Janez se v svoji pripovedi o Jezusu odlikuje kot evangelist, ki se posveča osebnim srečanjem Jezusa z nekaterimi posamezniki, kot sta Nikodem in Samarijanka. Jezus v svojih srečanjih ni pokazal pristranskosti do nikogar. Nasprotno, prizadeval si je smiselno sodelovati z vsemi, ki so bili dovzetni za resnico, pa naj gre za visoko cenjenega judovskega voditelja, kot je bil Nikodem, ali za prezirano Samarijanko.

Nikodem je bil farizej in pomemben član sanhedrina, ki je služil kot najvišji sodni sistem v judovstvu in je bil najbližje domačemu sodstvu. Beseda "sanhedrin" izhaja iz grške besede *sunedrion*, ki dobesedno pomeni "zbor". Sestavljalo ga je 71 članov, ki so bili po Mateju 27,41 sestavljeni iz treh oddelkov, in sicer:

1. vrhovnih duhovnikov (vladajoči vrhovni duhovnik, upokojeni vrhovni duhovniki in družinski člani vrhovnih duhovnikov); to so bili večinoma saduceji;
2. pismoukov (večinoma farizejev) in
3. starešin, ki so bili predstavniki glavnih aristokratskih družin.

Služba vrhovnega velikega duhovnika je postala pokvarjena in Rim jo je pogosto kupoval in prodajal tistemu, ki je ponudil največ.

Nikodemovo grško ime dobesedno pomeni "zmagovalec nad ljudstvom." Nikodem, ki je bil znan po svojem bogastvu, je bil tudi ugledni učitelj. Zaradi vseh nenavadnih stvari, ki jih je slišal o Jezusu, je čutil močno željo, da bi se srečal z njim. Vendar je moral biti previden. Ni smel storiti ničesar, kar bi lahko razburilo njegove kolege voditelje in povzročilo nepopravljivo škodo v njegovih odnosih z njimi; pa vendar Nikodem ni mogel prezreti močnih dokazov, da je Jezus Mesija. Zato se je z Jezusom srečal ponoči, ko je užil nekaj zasebnosti v pogovoru z njim na štiri oči. Jezus nas sreča tam, kjer smo na svoji duhovni poti. Pravzaprav mu je vseeno, kako pridemo k njemu, če le pridemo z iskrenim srcem.

Nikodem je imel priložnost, da preizkusi duhovno trdnost Jezusovega neomadeževanega značaja in integritete. Posledično je pozneje branil Jezusa pred sanhedrinom, ki ga je hotel obsoditi, ne da bi ga zaslišal, kot izvemo v Jn 7,51. Opazite, kako se je Nikodemova izkušnja z Jezusom razvijala: srečal se je z njim zasebno in se učil o resničnem spreobrnjenju; zagovarjal ga je pred Velikim zborom; na koncu je bil dovolj pogumen, da je pomagal sneti njegovo telo s križa in ga pokopati.

Uporaba

Razmislite o naslednjih vprašanjih in odgovorite nanje:

1. Razmislite o tem, da je Bog Oče potrdil svojega Sina pri krstu. Ali je mogoče, da bi Bog kdaj pogledal vas in rekel isto, kot je rekel o svojem Sinu, da ste njegov ljubljene sin ali hči, s katerim/katero je zadovoljen? Razpravljajte o tem. Pri oblikovanju svojega odgovora obvezno preberite spodbuden odgovor v prvem odstavku na strani 67 knjige *Jezusovo življenje*. Kako lahko zagotovilo iz tega odstavka uporabimo v svojem vsakdanjem življenju in kaj se bo zaradi tega spremenilo?

2. Razmislite o Janezovih besedah o Jezusu: "Glejte, Božje Jagnje, ki odvzema greh sveta." (Jn 1,29) Kaj bi bilo drugače, če bi se najprej osredotočili na to, da se znebimo svojih grehov, nato pa bi gledali Jezusa in tako spremenili vrstni red zamisli v tem besedilu? Razložite.

3. Kako vam Nikodemovo srečanje z Jezusom pomaga pri učinkovitem pričevanju vplivnim ljudem v družbi?

4. Primerjajte Kristusovo učinkovito pričevanje Nikodemu s pričevanjem Natanielu. Česa se lahko naučite iz obeh primerov?

5. PRIČEVANJE SAMARIJANOV

Ključno besedilo: Jn 4,1-15; Jn 4,16-26 in Jn 4,27-42

Splošni pregled

Judje so sosede Samarijane prezirali. Prezirali so jih še bolj kot svoje rimske zatiralce. Na Samarijane so gledali kot na pokvarjene, lažnive in take, ki se jih je treba za vsako ceno izogibati. Zato so se popotniki iz galilejskih krajev izogibali krajši poti v Jeruzalem, ki je vodila skozi Samarijo, in so raje zavili skozi Perejo ter se do Jeruzalema odpravili po daljši poti.

Težava s Samarijani se je začela, ko je Tiglat-Pileser III (745–727 pr. K.) večino prebivalcev Izraela kot ujetnike odpeljal v Asirijo. Ti Izraelci so bili tako imenovani deset izgubljenih izraelskih plemen. Novi asirski cesar Sargon II (722–705 pr. K.) je za dokončanje depopulacije izgnal še več prebivalcev Severnega kraljestva.

Da bi združil asirsko cesarstvo, je v Izrael pripeljal ljudi iz Asirije in Mezopotamije. Tako so se ti prišleki versko in rasno pomešali s preostankom Izraela. Tukajšnji oris je le kratek pregled dogodkov, ki so se zgodili. Drugi negativni dogodki, ki so se zgodili pozneje (na primer poskus Samarijanov, da bi sabotirali judovske izgnance pri obnovi Jeruzalem, po tem ko so se vrnili v domovino), so le še povečali težave in rasne napetosti med Samarijani in Judi.

Razlaga

Ženska ob vodnjaku (Jn 4,1-15)

Pri srečanju s Samarijanko je Jezus ravnal v nasprotju s sprejetim protokolom in strogimi judovskimi tradicijami – vse to, da bi jo dosegel za svoje kraljestvo. Jezus ji je na primer dovolil zasebno avdienco, četudi je bila ženska iz Samarije. Prosil jo je za uslugo, kar ni bilo družbeno sprejemljivo, saj Judje niso imeli opravka s preziranimi in tako imenovanimi "nečistimi" ljudmi, zlasti pa ne z žensko.

V takratni kulturi je prošnja za uslugo in prejem usluge od nekoga odprla vrata v prijateljstvo in je prejemnika zavezovala, da uslugo vrne. Ženska se je zdela presenečena, da je Jezus, Jud, prosil njo, prezirano Samarijanko, naj nekaj stori zanj. To je namreč kazalo, da začenja odnos. Razmislimo o njenem odgovoru: "Kako vendar ti, ki si Jud, prosiš mene, Samarijanko, naj ti dam piti?" (Jn 4,9)

Zanimivo je, da so naloge, ki jih je nameravala opraviti, ostale nedokončane. V svojo vas Sihar naj bi odnesla posodo z vodo, vendar je v svojem navdušenju nad neverjetnim odkritjem vode življenja napolnjeno posodo z navadno vodo pustila za seboj. Nameravala je Jezusu dati vodo, da bi mu ublažila žejo, vendar ji to ni uspelo, ker je odšla v taki naglici. Ko so se Jezusovi učenci vrnili s hrano, da bi potešili njegovo lakoto, so bili nadvse presenečeni, ko ni bil več lačen.

"Puščeno vedro je nezmotljivo govorilo o učinku njegovih besed. Zaradi iskrene želje svoje duše, da bi dobila vodo življenja, je pozabila na namen svojega prihoda k vodnjaku in celo Zveličarjevo žejo, ki jo je želela pogasiti." /Jezusovo življenje, str. 126/ Jezus je bil

globoko ganjen, ko je prezirana ženska odprla svoje srce njemu kot dolgo pričakovanemu Mesiju – kar je bil veliko boljši odziv kakor to, kar je doživel od svojega ljudstva, ki je zanj zaprlo svoj um. Jezus je bil tako ganjen, da je opravljal Očetovo delo pridobivanja izgubljenih duš za nebeško kraljestvo, da ni bil ne lačen ne žejen, saj je bil v duši nasičen z nebeško vodo in hrano.

Včasih drugim pričamo iz občutka dolžnosti in na to gledamo kot na naporno delo. A pričevanje bi moralo biti užitek. Če iz srca izhaja Kristusov duh, potem je to delo srca in ne trdo delo. Za te, ki izkusijo na Kristusova osredotočeno oznanjevanje, je to resnično razlivanje Duha, ki se spontano izliva iz človeškega srca. Zato je Jezus rekel svojim presenečenim učencem: "Moja hrana je, da uresničim voljo tistega, ki me je poslal, in dokončam njegovo delo." (Jn 4,34)

Jezusovo razodetje (Jn 4,16-26)

Odziva Samarijanke in Nikodema, ki sta slišala globoko resnico iz Kristusovih ust, imata nekaj skupnih točk. Ugledni član sanhedrina se je poskušal izogniti ključni temi svoje obupne potrebe po duhovni spreobrnitvi. Nikodem se je pretvarjal, da ne razume pomena Kristusovih besed, in poskušal izenačiti izkušnjo novega rojstva z dobesedno vrnitvijo v materino maternico. Podobno je prezirana ženska iz Siharja spremenila temo, da bi zadržala svoje prepričanje, da je Jezus Mesija. Pogovor z Jezusom je preusmerila na aktualno razpravo o pravem kraju čaščenja.

Jezus jo je prijazno, a odločno usmeril h ključnemu vprašanju in spoznanju, da pred njo stoji Mesija. Prav tako jo je obzirno spomnil, da njeni združeni religiji poganstva in judovstva ne vodita k resničnemu čaščenju Boga, saj je On Duh in vir resnice. Kristus ji je rekel: "Bog je duh, in kateri ga častijo, ga morajo častiti v duhu in resnici." (Jn 4,24) Z drugimi besedami, pravo čaščenje, ki vodi k odrešenju, ni toliko povezano s krajem, temveč s Kristusom.

Tej preprosti ženski, grešnici z dvomljivim značajem, je bila zaupana pomembna resnica, da je Jezus dolgo pričakovani Mesija. Odrešenik je Samarijanko postopoma pripeljal do resnice, vrhunec pa je dosegel s tem, da jo je – bolj kot koga drugega pred svojim vstajenjem – počastil s posebno resnico o svojem mesijanstvu. "Jaz sem, ki govorim s teboj," je rekel (Jn 4,26). Prav tako ne smemo mi kazati pristranskosti pri doseganju ljudi, naj bodo bogati ali revni, z "višjim" ali "nižjim" družbenim položajem. Takšno razlikovanje za nas ne sme priti v poštev, saj ni bilo pomembno niti Kristus. Vsi, s katerimi pridemo v stik, imajo en skupni imenovalac: potrebo po odpuščanju in odrešitvi.

Pričevanje Samarijanov (Jn 4,27-42)

V judovski kulturi Jezusovega časa je veljala obveznost vračanja gostoljubja, kar je bilo sprejemljivo, če je bil gostitelj prav tako Jud, ne pa tudi, če je bil Samarijan. Sprejemanje uslug in njihovo vračanje sta ljudi navadno zblížala med seboj. Zato so Judje popolnoma nasprotovali tej praksi, kadar je šlo za gostoljubje do tujcev. Toda Jezus je presegel nacionalne predsodke Judov, saj je prišel služiti in rešiti visoke in nizke, ljudi znotraj judovske družbe in izven nje. Poleg tega, zakaj bi se sploh ukvarjal s takšnimi družbenimi obvezami, ko pa je bilo njegovo poslanstvo iti do skrajnosti in umreti za človeštvo?

Jezus je v svoji službi prakticiral vzajemnost, saj je bil pripravljen nuditi in sprejemati pomoč. Takšen pristop je učinkovit način potrjevanja drugih in jim pomaga, da se počutijo vredne in potrebne. Razmislite, kako učinkovit se je ta pristop izkazal pri Samarijanki. Jezus

jo je prosil za preprost požirek vode, ki ga je ona lahko zagotovila, On pa ji je v zameno podaril vodo življenja, ki jo je lahko dal samo On. Žena je nato to dobro novico delila s svojimi ljudmi in celotno mesto se je srečalo z Jezusom in verjelo vanj.

Podobno naj se naše pričevanje širi od enega človeka k mnogim v vedno širših krogih vpliva. Tudi Jezus se je odprl drugim in si dovolil biti ranljiv z njimi. Jezus je vabil k intimnosti in hrepenel po tem, da bi bili ljudje do njega skrbni in sočutni. Ellen G. White nam je povedala, da se je "[v] Lazarjevem domu [...] Jezus večkrat odpočil. Hrepenel je po človeški nežnosti, vljudnosti in naklonjenosti. ..." /Jezusovo življenje, str. 387/

Za konec premislimo še o navedku, ki se dotika vzajemnosti, ki jo je Jezus doživljal s Samarijani iz Siharja. Čeprav je bil judovski rabin, "je sprejel gostoljubnost teh preziranih ljudi. Spal je z njimi pod njihovo streho in jedel z njimi za njihovo mizo" /Zdravje na dosegu roke, str. 16/ Pogosto nam vzajemnost pri pričevanju drugim predstavlja izziv. Morda zato, ker se počutimo tako zelo blagoslovljeni zaradi čudovitih resnic, ki nam jih je dal Bog, da smo nagnjeni k temu, da pomagamo, vendar pa si pogosto ne dovolimo, da bi bili prejemniki pomoči. Toda če se ponižamo in prakticiramo Kristusov zgled dajanja in sprejemanja, postanemo učinkovitejši.

Uporaba

Odgovorite na naslednja vprašanja:

1. Na katere ovire pri pričevanju naletimo v medosebnih stikih z drugimi, kot so sosede, sodelavci in prijatelji? Kakšno vlogo, če sploh kakšno, imajo različni jeziki, rasno poreklo, kulturni običaji in ekonomski status pri našem pričevanju? Kako nam lahko Bog pomaga premagati takšne ovire? Kako nam pri tem lahko zelo pomaga Jezusov zgled? Ne pozabite, da je Jezus zapustil popolno življenje v nebesih, da bi se soočil z vsemi težavami in grešnimi praksami, ki so pestile človeštvo.
2. Razmislite o naslednji situaciji: verniki cerkve ne želijo misijonirati ali pričevati, ker se bojijo, da bi novinci spremenili bogoslužje, ki so ga vajeni. Kako bi se odzvali na ta izziv?
3. Pomislite na svoj najljubši hobi. V kolikšni meri ste tako zatopljeni v sam užitek ob izvajanju tega hobija, da pozabite na hrano? Kako nas lahko Kristusov zgled pričevanja Samarijanki prestavi s področja dolžnosti v domeno užitka?
4. Kako se odzovemo, ko nas Sveti Duh prepriča o resnici, pravičnosti in grehu, zlasti glede stvari, ki jih želimo prezreti? Ali smo pri poslušanju Jezusa, ki ji je povedal "preostanek zgodbe", tako potrpežljivi, kot je bila Samarijanka, da bi bili posledično ozdravljeni in obnovljeni vanj?
5. Spomnite se dogodka, v katerem vas je Bog uporabil, da ste vplivali na posameznika, da je sprejel Boga in živel zanj. Kako je ta stik vplival na druge ali celo večje skupine ljudi? Ta teden si vzemite čas in svojo izkušnjo delite z eno ali več osebami.

6. ŠE VEČ PRIČEVANJ O JEZUSU

Ključno besedilo: Jn 1,32-36; Jn 6,1-71; Jn 5,36-38; Jn 7,37-53

Splošni pregled

V tej lekciji bomo še naprej raziskovali pričevanje Janeza Krstnika. Janez ni bil zmeden ali v dvomih glede Kristusove identitete. Na vsakem koraku je kazal na Jezusa kot Božjega Sina in utelešenje izpolnjenih prerokovanj. Janez nikakor ni bil politik, ki je služil časom in se podrejal množici, temveč je bil predan razodeti resnici o Božjem kraljestvu ne glede na to, ali jo je večina ljudi sprejela ali ne. Janez je bil celo pripravljen sam in neomajno zagovarjati resnico, za katero je bil prepričan, da je poslana od Boga.

Ta teden prav tako izvemo, da resnica prinaša delitve in določa, kdo jo bo sprejel z odprtim umom in ponižnim srcem.

Razlaga

Krstnikova ponižnost duše

Janez Krstnik ni takoj in popolnoma izginil s prizorišča zgodovine, potem ko je izpolnil svojo ključno in preroško vlogo Mesijevega predhodnika. Janez je bil resnično predan Kristusovemu poslanstvu; nič razen zapora in mučeništva ga ni moglo ustaviti pri delu. Njegov zgled radikalne predanosti Kristusovi stvari bi nas moral navdihniti, da bi tudi mi ostali vztrajni za njegovo stvar.

Janez je bil neomajno zvest in se je zavedal svoje omejenosti in vloge v odnosu do Kristusa. V takšnem realizmu in ponižnosti ni prostora za ljubosumje ali tekmovalnost. Janez je jasno izjavil: "Jaz nisem Mesija." (Jn 3,28) Janez je ljudi odvrnil od sebe in jih usmerjal na Jezusa, "Ženina", tistega, ki mu je služil kot prijatelj in v komer se je veselil.

Kristus je ta, ki je prišel iz nebes, iz Očetovega naročja, in njegove žive besede dajejo večno življenje. Janez, ljubljeni učenec, navaja svojega nekdanjega učitelja, Janeza Krstnika, ponižnega v srcu, ki o sebi v odnosu do Kristusa pravi: "On mora rasti, jaz pa se manjšati." (Jn 3,30) Rast Kristusa in manjšanje sebe sta zapisana v pravem vrstnem redu.

Ne moremo biti zares ponižni, če Jezus ne raste v našem življenju; samo On lahko križa naš jaz in ga odstrani s prestola srca. Satan seveda poskuša predstaviti vrstico v Jn 3,30 v obratnem vrstnem redu: spodbuja ljudi, naj se najprej zmanjšajo (dela) in nato opazujejo, kako se Jezusova milost povečuje v njihovem življenju. Toda takšen poskus je duhovno nemogoč, kajti samo prevladujoča Kristusova moč v srcu si lahko podredi jaz. Z drugimi besedami, ne smemo postavljati "konja pred voz".

Naokoli kroži zgodba o dečku, ki je rad prepeval pesmi o Jezusu, ki ga je ljubil z vsem srcem. Pogosto je molil, da bi Jezus prišel in živel v njegovem srcu, in dobesedno verjel, da bo to storil. Vendar ga je zanimalo, kako se lahko veliki Jezus spravi v njegovo majhno telo. Njegov oče mu na to vprašanje ni mogel ustrezno odgovoriti, a deček je na svoje vprašanje

odgovoril sam. Očetu je povedal, da je Jezus toliko večji od njega, da mora, ko ga povabi v svoje srce, vedno štrleti iz njega!

Kako ganljiva podoba našega krščanskega pričevanja! Kaj kipi iz nas, ko smo v stiku z ljudmi? Je to Odrešenik ali jaz? Odrešenik bi rad sedel na prestolu našega srca in naša življenje napolnil s svojo odrešujočo milostjo kot sladko dišečim okusom.

Novo razumevanje Mesija (Jn 1,32-36)

Krstnik je poudarjal delo Kristusovega duhovnega kraljestva: duhovno prenavo in osebno izročitev posameznikovega srca Bogu. Janezovo sporočilo je bilo v nasprotju s pričakovanji, ki so jih Judje gojili glede Mesija. Ker se Judje niso zmenili za svetopisemska prerokovanja o trpečem Odrešeniku, so zaobšli njegovo ponižanje. Namesto tega so svoje ambicije usmerili v upanje na mogočnega kralja, ki jih bo osvobodil suženjstva Rimu in razširil svojo vladavino na ves svet.

Ko pozorno premislimo o besedilu v Jn 1,32-36, opazimo, da si je Janez prizadeval Jude ponovno spomniti na duhovno naravo Mesija. Upoštevajmo Janezovo poudarjanje delovanja Svetega Duha, ki se je spustil na Jezusa in na njem počival ter mu dal moč, da krščuje tiste, ki so verjeli. Ne spreglejmo, kako Janez poudarja Jezusovo večno identiteto božanskega Božjega Sina in njegovo vlogo žrtve, "Božjega Jagnjeta", ki bo svoje ljudstvo osvobodilo suženjstva grehu.

Janezovo oznanilo o Mesiju utrjuje potrebo, da se osredotočimo na tisto, kar je po naravi večno v nasprotju s pozemskim. Vse, kar vidimo okoli sebe, tudi največje imetje, bo minilo. A duhovne resničnosti bodo trajale večno. Slediti moramo stopinjam našega očeta Abrahama, ki je "[p]ričakoval [...] namreč mesto, ki ima temelje in je njegov graditelj in stvaritelj Bog" (Heb 11,10). Sklicevanje na "temelje" naj bi Abrahama, očeta zvestih, spomnilo na trdnost in stalnost Božje obljube v nasprotju z začasnostjo njegovega nomadskega življenja.

Sprejetje in zavrnitev (Jn 6,1-71)

Po tem, ko je Jezus naredil čudež in nahranil množico 5000 ljudi, je množica nenadoma vstala, da bi ga okronala za kralja nad vsem Izraelom. A Jezus ni imel političnih ambicij, niti ga ni omajala priljubljenost ali večinsko javno mnenje, kar vpliva na marsikatero politiko. Jezus si je goreče želel vzpostaviti svoje kraljestvo v srcih ljudi. Ljudje so poskušali Jezusa prisiliti, da bi izpolnil njihove politične načrte, vendar se je umaknil, da bi bil sam s svojim Očetom.

Ljudje so želeli sprejeti Jezusa pod svojimi pogoji, pri tem pa niso upoštevali dejstva, da ga morajo sprejeti pod njegovimi pogoji. Na koncu so se ga odločili zavrniti, ker so se osredotočili na to, kar je bilo takojšnje in začasno. Niso gledali onkraj teh stvari na širšo sliko večne in nevidne resničnosti Božjega kraljestva. Nespreobrnjeno človeško srce je nagnjeno k temu, da zavrača tisto, kar se ne sklada z njegovimi dolgoletnimi vnaprejšnjimi predstavami. Kot vidimo, so bili ljudje tako obsedeni s fizičnim kruhom, da so bili slepi za ponudbo Jezusovega duhovnega kruha, ki so ga nujno potrebovali za odrešitev.

Jezus se je ljudem ponudil kot duhovni Kruh, ki je prišel iz nebes, da ne bi bili nikoli več lačni. Prav tako se je ponudil kot Živa voda Samarijanki, ki je od njega pila vodo življenja, da ne bi bila nikoli več žejna. Za mnoge učence, če izvezamemo dvanajsterico, se je zdelo, da

so Jezusovi ljubeči poskusi, da bi jim razkril luč božanske resnice, le otrdili njihova srca z zavrnitvijo resnice. Namesto da bi poskušali razumeti in verjeti, so se opravičevali z besedami: "Trda je ta beseda. Kdo jo more poslušati?" (Jn 6,60) Tako na žalost "niso več hodili z njim" (Jn 6,66).

Takrat je Jezus pogledal preostalih dvanajst učencev in jih vprašal: "Ali hočete tudi vi oditi?" (Jn 6,67) Tedaj je Peter, ki je bil govornik skupine, rekel nekaj globokega, kar je navdihnil Duh: "Gospod, h komu naj gremo? Besede večnega življenja imaš ..." (Jn 6,68) To so besede navdiha, ki si jih moramo vsi zapomniti! Ni ga kraja pod nebom in ni nikogar, h komur bi se lahko napotili po odrešenje – razen k Jezusu.

Pričevanje Očeta (Jn 5,36-38)

Janez Krstnik je večkrat pričal o resničnosti pravega iz nebes poslanega Mesija. Vendar je Očetovo pričevanje o Sinu skupaj s pričevanjem Boga Svetega Duha zagotovo najmočnejše. Pri Jezusovem krstu so bili vse tri osebe božanstva vključene v celoti. Očetov glas je pričal, da je Jezus njegov "ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje" (Mt 3,17). Ob tej priložnosti so se Jezusu odprla nebesa "in videl je Božjega Duha, ki se je kot spuščal nanj kakor golob in prihajal nadenj" (Mt 3,16).

Jezus ni mogel povedati ali storiti ničesar drugega, da bi prepričal svoje nasprotnike, razen tega, kar je bilo povedano ali storjeno na dan njegovega krsta. Poleg tega je Janez Krstnik, ki so ga spoštovali, pričal o resničnosti nebeške priče. Zakaj torej Kristusovi nasprotniki niso verjeli slišnemu in vidnemu pričevanju Očeta in Duha o njem? Zakaj niso verjeli v božanska mogočna dela in besede?

Močno pričevanje o Lazarjevem vstajenju od mrtvih bi moralo judovske voditelje prepričati, da je Jezus pravi Mesija. A v svoji duhovni temi niso mogli videti luči Božje resnice, ki je svetila. Niso hoteli verjeti, ne glede na to, kakšni dokazi so jim bili jasno predstavljeni. Pravzaprav so farizeji, ki so bili vedno v sporu s saduceji, našli priročno priložnost, da združijo moči in Jezusa obsodijo na smrt. Kmalu zatem je Jezus molil: "Oče, poveličaj svoje ime." (Jn 12,28) Očetov glas je v imenu Kristusove žrtve na križu pričal: "[P]oveličal sem ga in ga bom spet poveličal." (Jn 12,28)

Pričevanje množice (Jn 7,37-53)

Mnogi preprosti ljudje, med njimi tudi nekateri pogani, so verjeli v Jezusa, potem ko so bili priča njegovim mogočnim delom. Jezus je postal zelo priljubljen med množicami, ki niso bile tako izobražene in zato ne tako ozkoglede ali polne predsodkov kot njihovi voditelji. Ubijalsko ljubosumje voditeljev je doseglo vrelišče. Odločno so zavračali vsakršne dokaze o Jezusu, človeške in božanske, pa naj se zgodi kar koli.

Uporaba

Razmislite o naslednjem in odgovorite na vprašanja:

1. O ponižnosti Janeza Krstnika: V današnjem svetu je toliko egocentričnosti in samopovečevanja. Toda Janez se je zavedal, kdo je in kaj je njegovo poslanstvo. Nikoli ni niti najmanj poskušal nadvladati Jezusa ali si prisvojiti njegovega položaja; ni ga motilo, da se njegova luč manjša in da bo namesto njega svetlo zasijala prava Luč. Kakšno stališče in odnos

bi morali zavzeti, ko gre za človeški položaj ali priznanje? Kaj o Jezusu in o nas pove misel, da mora Jezus rasti, mi pa se moramo manjšati?

2. O ključni temi odrešenja v Kristusu: Kako nam preučevanje in iskreno verovanje močnim pričevanjem Boga, Janeza Krstnika in drugih, da je Jezus edinstven in neprimerljiv Božji Sin, pomaga pritegniti k njemu, vedoč, da smo brez njega nemočni in brez upanja?

3. O tem, da jemo od Jezusa, Kruha življenja: Kako v svojem vsakdanjem življenju uporabljate naslednji navdihnjeni nasvet: "Kar je hrana za telo, mora biti Kristus za dušo. Hrana nam ne more koristiti, če je ne jemo in ne postane del našega bitja. ... Z njim se moramo hraniti, ga sprejeti v srce tako, da njegovo življenje postane naše." /Jezusovo življenje, str. 282/

4. Kako lahko pridobimo moralno hrbtenico in se zavzemamo za to, kar je prav, ko gre za priljubljenost, mnenje večine ali pritisk vrstnikov? Iz Svetega pisma vemo, da večina ni imela vedno prav. Kako dejstvo, da imamo podporo Boga in njegove resnice, pripomore k temu, da postanemo večina, tudi če smo v manjšini?

7. BLAGOR TISTIM, KI VERUJEJO

Ključno besedilo: Jn 18,38; Jn 19,4-22; Jn 20,19-31

Splošni pregled

Jezus je o svoji identiteti govoril z zaupanjem in gotovostjo. Pogosto je omenjal svojo identiteto kot izpolnitev obljub o Mesiju in prosil druge, naj pričajo o njegovem mesijanstvu. Zakaj je bilo njihovo pričevanje o njegovi identiteti za Jezusa tako pomembno? Želel je rešiti čim več ljudi in jih pritegniti v svoje večno kraljestvo. Vedel je, da je vera vanj edini način za rešitev pred grehom in tem padlim svetom.

Jezus je tudi mnoge svoje očividce pozval, naj izrazijo svoja iskrena prepričanja o svojih otipljivih izkušnjah z njim. Marijino pričevanje o Jezusovi žrtvi je bilo močno in pomenljivo. Njeno srce je bilo popolnoma odprto njegovim očem, kot so vsa naša srca, saj Jezus pozna globino vsakega srca. Tako je poznal tudi zbadljivo in potuhnjeno Judeževno srce.

Jezus je prav tako prebral srce Poncija Pilata, poganskega rimskega guvernerja, ki je bil v nekaterih pogledih bolj resnicoljuben kot mnogi Jezusovi obtoževalci. Jezus je sprejel tudi pričevanje dvomljivca, ki je moral sam videti in se dotakniti dokazov Gospodovega vstajenja. Jezus je bil do Tomaža potrpežljiv in mu je dal jasen dokaz – svoje ranjeno telo. Ta teden bomo preučevali tudi najmočnejšo pričo Odrešenikovega mesijanstva – Jezusa samega, ki pričuje o svojem mesijanskem poslanstvu s svojimi besedami o večnem življenju in s svojimi mogočnimi dejanji.

Razlaga

Nazaj k Abrahamu

Janez 8,56 nakazuje, da je bilo Abrahamu pokazano razodetje Mesija, ki bo prišel na svet. To božansko razkritje veličastnega upanja naj bi služilo kot potrditev splošnega Božjega načrta odrešenja. Abraham se je ob pogledu na to veličastno razodetje "razveselil" in je bil "radosten". Nasprotno pa judovski voditelji niso potrebovali videnja, da bi videli Kristusov dan, saj so tako Kristusa kot njegova mogočna dela videli osebno. Namesto da bi se veselili, kot se je njihov oče Abraham, so bili jezni in pripravljeni, da ga ubijejo.

Poleg tega je bila Abrahamu pokazana praktična uporaba tega videnja. Vidno mu je bil pokazan načrt človeške odrešitve. Abraham je bil podoba Boga Očeta, Izak pa podoba Jezusa, edinega Božjega Sina. Les za žrtvovanje je Izak nesel na hrbtu do oltarja, tako kot je Kristus na oltar na Golgoti nesel leseni križ. Tako Izak kot Jezus sta bila brez ugovora pripravljena postati žrtev. Težko je verjeti, da je močan mladenič, kot je bil Izak, v najboljših letih svoje mladosti tako poslušen, celo do smrti. Abrahamova neverjetna vera in hkrati boleče nasprotovanje pri žrtvovanju edinega sina – sina obljube – je ponazarjala Očetovo pripravljenost, da bi Jezus umrl za človeštvo.

Glavna razlika med Jezusom in Izakom je bila v tem, da je bila za Izaka priskrbljena nadomestna žrtev. Za Jezusa je ni bilo. Kristusova žrtev je dejansko zamena za vse nas. S

prelitjem svoje krvi je Jezus za naše odrešenje dal svoje življenje in svojo pravičnost, ki ju ni imel nihče drug.

Marijino pričevanje

Ko svojo pozornost usmerimo na gostijo v hiši farizeja Simona, moramo upoštevati, da je Jezus častni gost skupaj z Lazarjem, katerega je Jezus pravkar obudil od mrtvih. Marija ni častna gostja. Preučili bomo Simona in Marijo, ki sta si nasprotna. Jezus je očistil Simona gobavosti, vendar Simon še ni dovolil, da bi ga Jezus ozdravil gobavosti grešnih odločitev. Nasprotno pa se je Marija popolnoma predala Jezusu in mu dovolila, da jo očisti gobavosti grešne preteklosti. Simon se je v skladu z judovskim običajem čutil dolžnega, da Jezusa počasti, ker ga je ozdravil, zato ga je iz občutka dolžnosti povabil k sebi domov. Marija pa je bila Jezusu popolnoma predana in posvečena ter je širila vonj njegove ljubezni po vsej hiši. Na gostiji je mazilila Kristusovo telo, ki bo kmalu umrlo kot Božje Jagnje, nadomestna žrtev, poslana, da bi odrešila grešno človeštvo.

Jezus je branil Marijo, ko so vsi postali pozorni nanjo. Juda je vodil verbalni napad nanjo, ker je mazilila Jezusa, napad, ki so ga podprli tudi učenci. Jezus je Marijino dejanje predanosti opisal kot čudovito stvar, saj je zanj storila vse, kar je mogla. Ko torej iz pristne ljubezni opravimo svoj del dela, Jezus sprejme takšen trud kot našo najboljšo daritev, saj pozna notranje delovanje iskrenega srca. Ko za Jezusa naredimo vse, kar je v naši moči, to prizna kot dovolj dobro. Če je dovolj dobro za Jezusa, mora biti dovolj dobro tudi za nas.

Nenamerno Pilatovo pričevanje (Jn 18,38; Jn 19,4-22)

Presenetljivo in ironično je, da se je poganski guverner na nek način postavil na Jezusovo stran in razglasil njegovo nedolžnost, medtem ko ga je ljudstvo, ki ga je prišel rešiti, zavrnilo in zahtevalo njegovo smrt. Pilat je živel in vladal v zelo pokvarjenem svetu in je želel spoznati resnico, vendar je dvomil, da ta obstaja. Taki dvomi o obstoju resnice so razširjeni tudi in še posebej danes. Resnica je napačno predstavljena kot laž, kot triki oblasti, svetloba pa je označena za temo, ki se uporablja za podrejanje nevednih. Prevara postaja v naši družbi vse bolj normalna. Zato tako kot Pilat vpijemo, da bi spoznali resnico.

To je tudi razlog, da je Jezusov odgovor Tomažu tako resnično in nujno potreben za naš čas: "Jaz sem pot, resnica in življenje." (Jn 14,6) V teh poslednjih dneh moramo hoditi z Jezusom, ki je Pot. Ko hodimo z njim, nas z besedami in dejanji uči resnice, kar končno vodi v večno življenje. Ko se soočamo z dogajanjem v našem svetu, zlahka postanemo obupani in celo razočarani, zato moramo sprejeti Jezusa, ki je vedno resnica in v komer ni sledi teme, ki jo najdemo v tem življenju. On je stalnica, saj je isti včeraj, danes in na veke.

Še zadnja misel o Pilatu: v svojem srcu je vedel, da Jezus ni le nedolžen. Prepričan je bil tudi, da je bil Jezus izjemen v vseh pogledih. Pilat še nikoli ni videl koga, ki bi mu bil podoben. Njegova žena je to prepričanje potrdila, ko je z njim delila resnico o Jezusu in ga opozorila, naj ga ne obsoja. Pravzaprav je Pilat sam razglasil Jezusa za nedolžnega – ne enkrat, ampak trikrat.

Vendar je Pilat, kot mnogi, podlegel pritisku množice. V trenutku šibkosti je omahoval in s tem povozil svojo vest. Pilat je skušal ugoditi tako Rimu kot množicam, vendar na koncu ni ugodil niti enemu niti drugemu. Odvzete so mu bile vse časti, izgnan je bil v Galijo v Franciji, kjer ga je popadla težka depresija, tako da si je na koncu vzel življenje.

Tomaževo pričevanje (Jn 20,19-31)

Tomažev primer je prava lekcija o veri in zaupanju. Tako kot Pilat se je tudi Tomaž kljub številnim dokazom spopadal z dvomom. A Jezus je bil pripravljen pomiriti njegove strahove in pomisleke. Odrešenik je bil do Tomaža nežen in ga je povabil, naj se dotakne njegovih brazgotin. Jezus želi, da tudi mi "pridemo in se prepričamo", da ga sami osebno doživimo. Zdi se, da je pripravljen zagotoviti vse, kar je potrebno, da bi nam pomagal verjeti. Sreča nas tam, kjer smo – v našem obupu, malodušju ali dvomu.

Janez se v svojih spisih pogosto ukvarja s temo dvoma. Ko je pisal svoj evangelij, se je soočal z obupanimi verniki, ki so jim gnostične herezije o Kristusovi resničnosti predstavljale izziv. Tako v Janezovem kot v našem času so ljudje, ki se odločijo, da ne bodo verjeli, ker niso videli vseh želenih dokazov (znanstvenih ali filozofskih).

Danes se mnogi osredotočajo na vsak dvom, ki se pojavi kot ugovor Kristusovemu mesijanstvu, in tako zanemarjajo številne dokaze o Kristusovi resničnosti in poslanstvu. Ti dvomljivci vztrajajo pri tem, da je treba ves kelih dokazov napolniti do roba, preden se odločijo verjeti. V tem padlem svetu je vedno dovolj prostora za dvom, čeprav nas obkrožajo mnogi dokazi: osupljivo Božje stvarstvo, življenje samo, Božja previdnost, naša vest in mera vere, s katero smo se rodili. S takšnimi dokazi verjeti pomeni resnično videti.

Prav za takšno izkušnjo je molil Elizej, ko je prosil Gospoda, naj pomaga svojemu dvomljivemu služabniku videti, kot je zapisano v 2 Kr 6,17: "Gospod, odpri mu vendar oči, da bo videl." Sveto pismo nam pove, kaj se je zgodilo kot odgovor na Elizejevo molitev: "In Gospod je odprl dečku oči in je videl; in glej: gora je bila polna konj in ognjenih voz okrog Elizeja." Tako lahko sklepamo, da je resnično videti pomeni verjeti v večjo resničnost onkraj naših neposrednih okoliščin.

Jezusovo pričevanje

Jezus je res največja priča svoje božanskosti in božanskega poslanstva. Nenehno in neutrudno si je prizadeval odpreti oči in srca intelektualnih in bogatih slojev. Odrešenik si je zelo želel, da bi tisti, ki so dvomili, razmislili o očitnih dokazih o njem samem. Goreče si je želel, da bi verjeli in da bili odrešeni, čeprav tega pogosto ni mogel doseči. Kolikokrat si mnogi od nas želijo videti in slišati Jezusa osebno! Toda če bi živeli v času, ko je Kristus deloval na zemlji, in videli vse dokaze, ki jih je predstavil, ali bi verjeli?

Zdaj imamo prednost številnih izpolnjenih prerokovanj, ki jih lahko preučujemo, da bi se poučili o njegovih mogočnih delih in poživljajočih besedah. V njegovih besedah je življenje, saj so njegove zapisane besede skladne z njegovo osebo. Kot je pričal Peter, ima Jezus besede večnega življenja; Jezus sam je pričal, da njegove besede dajejo življenje.

Razmislimo o teži nešteti pričevanj o življenjih, ki so se spremenila zaradi srečanja s Kristusom. Kristusova moč, da sprebrne otrdelo in brezupno človeško srce, je na ogled, da o njej razmišljamo in da nas napolni s čudenjem. Razmislite, kako Kristus po Svetem Duhu v nas oblikuje samega sebe, upanje slave. Včasih smo nagnjeni k temu, da verjamemo v tisto, v kar ne bi smeli verjeti. Ljudje ne mislijo vedno tega, kar govorijo, ali ne govorijo tega, kar mislijo. Po drugi strani pa je izvir resnice, Jezus, pravo nasprotje tega. Vedno reče, kar misli, in misli, kar reče. Popolnoma lahko zaupamo temu, kar pravi in kar misli.

Uporaba

Razmislite o naslednjih vprašanjih in odgovorite nanje:

1. Farizeji so uživali prednost, da so sami videli, kaj je Jezus govoril in delal, vendar so se upirali veri vanj, ki je bil neprecenljivo Božje darilo iz nebes. Tomaž je dvomil, tako kot so dvomili nekateri farizeji, vendar je na koncu verjel. Primerjajte, kako so na Jezusa gledali farizeji, s tem, kako je nanj gledal Tomaž. V čem je bila bistvena razlika?

2. Kristus ni molil samo za svoje učence, kot je zapisano v Jn 17,9; molil je tudi za vse prihodnje rodove, ki bodo verjeli pričevanju učencev, kot je razvidno iz 20. vrstice: "Toda ne prosim samo za té, ampak tudi za tiste, ki bodo po njihovi besedi verovali vame." Ali ta trditev pomeni, da smo postali verniki v Kristusa zaradi njegovih molitev za nas in druge? Kaj vam ta resničnost pove o njegovi neverjetni ljubezni, skrbi in božanski moči?

3. Razmislite o Pilatovem nihanju in razdeljeni zvestobi. Katere so nekatere od škodljivih posledic takšnega pomanjkljivega vodenja? Kako želja ugajati vsem v poskusu, da bi se prilagodili njihovim različnim pogledom, povzroči zmedo in tesnobo?

4. Naše življenje oddaja "vonj" ali vpliv na ljudi okoli nas, ko z njimi komuniciramo na različnih področjih. Ne moremo oddajati Jezusovega sladkega vonja, če nismo "odišavljeni" z njim. Ko razmišljamo o svojem vsakdanjem življenju, ali ozračje, ki nas obdaja, druge privablja h Kristusu ali jih od njega odvrča?

8. IZPOLNITEV STAROZAVEZNIH PREROKOVANJ

Ključno besedilo: Jn 8,23

Splošni pregled

Dokazi o Jezusovi božanskosti se še naprej kopičijo. Janez v svojem evangeliju podaja še več prepričljivih dokazov, da je Jezus res tisti, za katerega se razglša – Božji Sin, poslan, da reši grešno človeštvo. V tem evangeliju Jezus razpravlja z ljudmi, da bi jih pripravil do tega, da bi videli njegov neokrnjen značaj, njegove božanske lastnosti, njegove mogočne besede in čudežna dela.

Kot utelešeni Božji Sin je Jezus prišel rešit ta grešni svet. Bil je eno z Očetom. Zato je govoril in delal v skladu z Očetovo voljo. Kristus je največje Božje darilo človeštvu in brez takšnega darila bi bil svet obsojen na propad. Žalostno in ironično je, da kljub tej resnici večina sveta, ki ga je ustvaril, ni verjela vanj. Tudi njegovo lastno ljudstvo. Janez je to zelo jasno povedal. Kakšna tragedija, da so Božja bitja, ustvarjena po njegovi podobi, zavrnila njegovo nepogrešljivo darilo! Jezus, Beseda, "je bila na svetu in svet je po njej nastal, a svet je ni spoznal. V svojo lastnino je prišla, toda njeni je niso sprejeli" (Jn 1,10.11).

Ta teden bomo preučili nekaj prerokovanj iz Svetega pisma, ki jasno razkrivajo, da je Jezus obljubljeni Mesija. Poleg tega bomo preučili posebne podrobnosti o tem, kako natančno so se ta prerokovanja uresničila. Ogleдали si bomo na primer izpolnitev prerokovanja o tem, kako bo Jezus na oslu vstopil v Jeruzalem (Ps 118,26; Zah 9,9). Ogleдали si bomo tudi prerokovanje o učencu, ki ga bo izdal (Ps 41,9). Poleg tega bomo preučevali dinamiko, zakaj so se ga nekateri voditelji odločili zavrniti, medtem ko so se drugi presenetljivo odločili verjeti vanj. Nazadnje bomo v tem procesu razmislili o vprašanju, kaj pomeni imeti miselnost "od spodaj" (Jn 8,23) v primerjavi z miselnostjo od zgoraj?

Razlaga

Starozavezna prerokovanja o Jezusu

Natančna izpolnitev številnih mesijanskih prerokovanj v Jezusovem življenju in delovanju je naravnost navdušujoča. Ta starozavezna prerokovanja so se izpolnila z neverjetno natančnostjo. Najbolj zagrizen skeptik in dvomljivec postane nemočen pred plazom dokazov. Čeprav je Jezus vedel, kako zakrknjeni so judovski voditelji, nikoli ni obupal nad njimi. Vedno je poskušal na vse možne načine prepričati njihova trmasta srca. Čeprav se mnogi niso odzivali nanj, je še naprej iztegoval roko, da bi vsaj vedeli, da je med njimi oznanjevalec resnice.

Zlahka smo kritični do judovskih voditeljev in se čudimo njihovemu pomanjkanju vere v lastna pisma glede Mesija. Toda kako bi se odzvali mi, ko bi bili v enakem položaju, če bi bila naša največja prednostna naloga pričakovati judovskega (ne božanskega) vojaškega osvajalca po Mojzesovem ali Davidovem izročilu, ki bi lahko odgnal rimsko prisotnost v Izraelu in zlomil njegov jarem? Ne pozabite, da so celo Kristusovi učenci, ki so mu bili najbližje, le počasi verjeli v njegovo duhovno kraljestvo. Pravzaprav so resnično verjeli šele po njegovem vstajenju (glej Jn 2,22).

Težava verskih voditeljev je bila v tem, da so poznali črko zakona, ne pa tudi njegovega duha. Poznali so pisano besedo, a, žal, ne žive Besede. Jezus je to potrdil, ko jim je rekel: "Preiskujete Pisma, ker mislite, da imate v njih večno življenje, a prav ta pričujejo o meni. Toda vi nočete priti k meni, da bi imeli življenje." (Jn 5,39.40) Starodavna judovska tradicija je učila, da že samo poznavanje Svetega pisma zagotavlja večno življenje. To pojmovanje je razvidno iz tega, kar naj bi o tej temi učil Hillel, znani rabin iz prvega stoletja pred Kristusom. Hillel naj bi dejal: "Kdor si je pridobil besede Tore, si je pridobil življenje prihodnjega sveta." /Mišna Aboth 2. 7, Soncinova izdaja Talmuda, str. 17.; citirano v SDA Bible Commentary, zv. 5, str. 955/

Judovski voditelji so bili torej tako obsedeni z besedami Svetega pisma, da so zanemarili njegovo bistvo – Jezusa. Voditelji so prenovo srca nadomestili s površinskim intelektualnim strinjanjem. Preiskovanje Svetega pisma samo po sebi ni bilo slabo, vendar jim je preprečilo videti globlji pomen Kristusovega poslanstva in njegovo ponudbo odrešitve.

Apostol Pavel odzvanja Kristusove besede, ki jih je namenil voditeljem, ko piše, da "črka namreč ubija, Duh pa oživlja" (2 Kor 3,6). Če se brez Duha osredotočamo samo na črko, nas bo to vodilo v legalizem in hinavščino, kar ima za posledico primerjanje z drugimi, namesto da bi gledali na Jezusa, avtorja in dokončevalca naše vere.

Judovski voditelji so trdili, da verjamejo v Mojzesa, svojega najbolj spoštovanega preroka, niso pa verjeli v božanskega "preroka", o katerem je Mojzes prerokoval, da bo prišel. Ob svojem odhodu je Mojzes ljudstvu obljubil: "Preroka iz tvoje srede, izmed tvojih bratov, kakor mene, ti bo obudil Gospod, tvoj Bog; njega poslušajte." (5 Mz 18,15) Jezus je judovske voditelje spomnil, da je Mojzes, ki so ga zelo občudovali, verjel vanj in v njegovo prihodnje poslanstvo. Toda zdaj, ko se je ta obljuba izpolnila pred njihovimi očmi, niso hoteli verjeti. Jezus jih je opomnil: "Če bi namreč verjeli Mojzesu, bi verjeli tudi meni, saj je pisal o meni." (Jn 5,46)

Izpolnjena mesijanska prerokovanja, ki zelo pogosto obravnavajo dinamiko človeških odnosov, razkrivajo veliko o Kristusovem značaju. Oglejmo si dva takšna primera. Prvo prerokovanje najdemo v Psalmu 41,10: "Tudi mož mojega miru, ki sem mu zaupal, ki je jedel moj kruh, je vzdignil peto proti meni." Jezus je to prerokovanje uporabil zase kot tistega, ki ga je izdal prijatelj: [N]ne govorim o vas vseh. Vem, katere sem izbral, vendar naj se tako izpolni Pismo: Tisti, ki je moj kruh, je vzdignil svojo peto proti meni." (Jn 13,18)

V sredozemski kulturi je še danes skupni obrok posebno dejanje povezovanja, ki v odnos vnaša čustveno in duhovno bližino. Zato je dvoličnost človeka do tistega, s komer si deli hrano, znamenje izdaje. Jezus je tri leta in pol ne le jedel z Judežem, marveč mu tudi odpuščal in ga spodbujal. V tem času si je Jezus prizadeval zaščititi Judežev ugled. Čeprav je imel za to veliko razlogov, ni javno razkril Judeža kot tata. V zameno je Judež prodal Jezusa za 30 šeklov, ceno navadnega sužnja. Na večer Odrešenikove aretacije je Judež pristopil k Jezusu in ga poljubil. Kljub tej izdaji je Jezus Judeža dejansko imenoval "prijatelj". Rekel mu je: "Prijatelj, čemu si prišel?" (Mt 26,50)

Za drugi primer izpolnjenega prerokovanja, ki razkriva Kristusov značaj, si oglejmo Zaharija 13,6. Ta vrstica govori o ranah, ki jih je Jezus prejel s svojim križanjem. Njegova stran je bila prebodena in njegove roke so bile ranjene. Zaharija je v tej vrstici napovedal, da bo Jezus te rane prejel v hiši svojih prijateljev. Jezus je svojega izdajalca označil za svojega prijatelja, svoje krute križarje med judovskimi voditelji pa prav tako. Tako čista in nedolžna

prelita Kristusova kri ne kliče po maščevanju proti tistim, ki so jo prelili. Njegove ranjene roke niso stisnjene v jezi, ampak so iztegnjene, da bi vse objele v ljubezni in spravi.

Od spodaj (Jn 8,23)

Janez večino osmega poglavja govori o Jezusu kot o najvišjem in božanskem Božjem Sinu, ki ga je nebeški Oče poslal, da bi pomagal brezupnim Zemljanom. Vse, o čemer je Jezus govoril, je bilo nebeško. Bil je nebeška luč, ki je razsvetljevala svet, potemnjen od greha. Oče je pričal, da je svojega Sina poslal z višav, da bi bil resnična priča resnice. Vsi darovi, ki so nam jih nebesa podelila v Jezusu, so bili nasprotje zemeljskih reči. Zato je Odrešenik rekel judovskim voditeljem: "Vi ste od spodaj, jaz pa sem od zgoraj. Vi ste od tega sveta, jaz pa nisem od tega sveta." (Jn 8,23)

"Od spodaj" pomeni, da so bili voditelji tako usmerjeni na pozemsko, da je bilo nemogoče biti usmerjen na nebeško. Bili so tako prilepljeni na svoje tradicije in zaslepljeni z lastnimi ozkimi in egocentričnimi filozofijami, da so izbrali ta svet in smrt ter zavrnilo nebesa in gotovo življenje v Jezusu. Pavel je tak razred verujočih privržencev primerno opisal kot tiste, ki imajo "obliko pobožnosti", brez kakršne koli pobožne vsebine. Zunanjo pobožnost so zamenjali z notranjo čistostjo (glej 2 Tim 3,5).

Janez nam nepričakovano pove, da so "mnogi verjeli vanj" (Jn 8,30). Ta trditev vsebuje velik nauk za nas, ko se zadeve zdijo brezupne in so mnogi brez vere: svetloba prevlada tudi v času teme. Jezus je oznanjal resnico ne glede na to, ali so jo ljudje sprejeli ali zavrnilo. Enako moramo početi tudi mi kljub pogum jemajočim okoliščinam.

Zaradi nespoštovanja resnice so si verski voditelji namerno zatiskali oči in zaslepili svoja srca pred njo, da ne bi videli iz nebes poslano luči. Ko bi Jezusu odprli svoje misli, bi verjeli. A takšno dejanje bi ogrozilo njihove predsodke. Naj bomo vedno pripravljeni odpreti svoje srce in misli resnici, kajti, kot je rekel Jezus, "[s]poznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila" (Jn 8,32).

Uporaba

Razmislite o naslednjih vprašanjih in odgovorite nanje:

1. Razmislite, kako je bilo Jezusovo življenje popoln odsev njegovega Očeta. Jezus je pogosto govoril o svojem Očetu in o intimnem odnosu, ki sta ga uživala. V nekem trenutku je Filip prosil svojega Učitelja, naj učencem razkrije Očeta. Jezus je odgovoril: "Filip, toliko časa sem med vami in me nisi spoznal? Kdor je videl mene, je videl Očeta." (Jn 14,9) Kako v vašem vsakdanjem življenju to, da v Jezusu vidite Očeta, vpliva na vaš obstoj in kaj je drugače zaradi tega razumevanja?

2. Ali ne bi moralo biti zaskrbljujoče, celo alarmantno, če se tako kot verski voditelji soočamo z jasno resnico iz Svetega pisma in se od nje zavestno odvrnemo? Kakšno vlogo igra naš ponos pri tem, da delujemo proti svoji vesti in se odvrčamo od resnice? Kako nam lahko Sveti Duh pomaga odložiti svoja ponosna mnenja in postati bolj učljivi?

3. Vse, kar si prisvoji Jezusov prostor v našem življenju, v resnici postane malik. Naj bo misel še tako strašljiva, če nismo previdni, lahko celo naše delo zanj potencialno zavzame njegovo mesto v naših življenjih. Tudi proučevanje Svetega pisma bi lahko zavzelo mesto

Jezusa. Razmislite o tej trezni izjavi in se nanjo odzovite: "Kadar koli se povečuje delavnost in ljudje dosežejo uspeh v kakem delu za Boga, obstaja nevarnost zaupanja v človeške načrte in metode. ... Tudi mi smo v nevarnosti kakor učenci, da izgubimo iz vida svojo odvisnost od Boga in poskušamo od svoje dejavnosti narediti zveličarja." /Jezusovo življenje, str. 262.263/

4. Kaj pomeni imeti miselnost "od spodaj"? Ali se včasih zgodi, da se preusmerimo v takšen način razmišljanja? Če je tako, kako se to zgodi?

5. Mnogi so verjeli v Jezusa (Jn 8,30) kljub vsej neveri, ki jih je obkrožala. Kako nas to dejstvo spodbuja, da ne obupamo nad ljudmi, za katere se zdi, da se upirajo svetlobi Božje resnice?

9. VIR ŽIVLJENJA

Ključno besedilo: Jn 3,18-21

Splošni pregled

Kristus je edini vir življenja. Če želimo življenje, se moramo oklepati samo njega in nobenega drugega bitja. Tudi angeli, sveti ali padli, nam ne morejo dati življenja, saj njihovo življenje izvira od Boga. Ne le da ne morejo dati življenja, največji izmed padlih angelov, Satan, je neposredno nasprotje Darovalca življenja. Satan je premeteni trgovec s smrtjo, ki si nas nadvse želi oropati življenja, ki nam ga zagotavlja Jezus. Jezus razkrije Satanovo uničevalno namero, ki je v nasprotju z Božjim odrešilnim poslanstvom, ko izjavi: "Tat prihaja samo zato, da krade, kolje in uničuje. Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v obilju." (Jn 10,10)

Hudič, mojstrski prevarant, vabi človeštvo, da raje izbere greh kot pravičnost v Kristusu; nato brezobzirno zahteva plačilo, ki ni nič drugega kot večna smrt. Pavel to potrjuje, ko v Rim 6,23 piše: "Plačilo za greh je namreč smrt; Božji milostni dar pa je večno življenje v Kristusu Jezusu, našem Gospodu." Vsi dobri darovi izvirajo od Boga in večno življenje skupaj z življenjem v izobilju prihaja od njega. Nepredstavljeni del skrivnosti zla je, da ljudje, ki jih je Jezus ustvaril in za katere je umrl, da bi jih rešil, izberejo večno kazen smrti in zavrnejo Božji dar življenja. Kot bomo videli, darila večnega življenja in odrešenja prevladujejo v Janezovem evangeliju bolj kot v kateri koli drugi svetopisemski knjigi.

Janez se bolj kot kateri koli drugi evangelist odlikuje kot ta, ki utelešenega Božjega Sina imenuje veliki "JAZ SEM". Kot smo se naučili v prejšnji lekciji, je ta naziv božansko ime za Boga. V Janezovem evangeliju Jezus na primer razglaša: "Jaz sem pot, resnica in življenje." (Jn 14,6) Ko hodimo po poti, ki je Jezus, nas uči svoje resnice, ki vodi v večno življenje. Jezus je naša edina pot k večnemu Bogu. Oče ne bo nikoli zavrnil človeka, ki iskreno in skesano pride k njemu.

Razlaga

Kot smo pravkar rekli, je Bog edini, ki ima življenje. Zato je edini, ki ga lahko podari. Tega ne more storiti noben angel ali ustvarjeno bitje, temveč samo Vir življenja. Ta misel spominja na 5 Mz 30,20, v kateri Bog po Mojzesu opominja svoje ljudstvo: "... tako da ljubiš Gospoda, svojega Boga, poslušaj njegov glas in se ga držiš. Kajti v tem je tvoje življenje in dolgost tvojih dni, ki jih smeš preživeti v deželi, za katero je Gospod prisegel tvojim očetom, Abrahamu, Izaku in Jakobu, da jim jo bo dal ..." Tu nas Bog najostreje poziva, naj se ga oklepamo za življenje, kajti zunaj tega božansko-človeškega odnosa obstajata le trpljenje in smrt. Ta misel nam pomaga razumeti drugo razsežnost Jn 10,10, ki smo jo navedli zgoraj, vendar jo je treba v tem kontekstu omeniti še enkrat: "Tat prihaja samo zato, da krade, kolje in uničuje. Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v obilju." Tu vidimo, da je edina alternativa Kristusovemu obilnemu in večnemu življenju, ki nam ga ponuja, Satanova beda in smrt.

Nekateri pa zmotno trdijo, da ni bilo nobene prave potrebe, da bi Kristus prišel na ta svet. Toda kdo drug bi lahko odvzel naše grehe in nas oblekel v oblačilo Božje pravičnosti? Kdo drug bi nam lahko dal življenje namesto naše smrti? Nihče drug kot pravični in življenje podarjajoči Kristus. Pogumno se je boril proti našima najbolj smrtonosnima sovražnikoma – grehu in smrti – in ju premagal. Njegova zmaga postane naša, ko resnično verjamemo vanj. Tako lahko zaupamo Jezusu, ko obljublja: "Volja mojega Očeta je namreč, da ima vsak, kdor gleda Sina in veruje vanj, večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan." (Jn 6,40)

Besede večnega življenja

V čudovitem čudežu, ko je Jezus nahranil 5000 mož, je vse, ki so jedli kruh, usmeril nase, na Kruh življenja (Jn 6,35). Želel je, da bi presegli svojo lakoto po fizičnem kruhu, ki jim je nudil začasno hrano, in se z njim kot Kruhom življenja hranili za večno življenje. V njegovi moči je bilo nahraniti množico lačnih, vendar je bilo Jezusovo božansko poslanstvo ponuditi večno življenje in državljanstvo v slavnem Božjem kraljestvu vsem, ki verujejo vanj. Naš največji cilj je, da najprej iščemo njegovo kraljestvo, in vse drugo, kar potrebujemo, nam bo zagotovljeno (glej Mt 6,33). Kajti če namreč imamo vse, pa nimamo Jezusa, smo izgubljeni. Če pa se hranimo s Kristusovimi življenje dajajočimi besedami, smo pravi zmagovalci, četudi nimamo vsega, česar si želimo v tem življenju.

Psalmist nam zagotavlja: "Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka." (Ps 23,1) Z drugimi besedami, ko je Gospod naša prednostna naloga, On poskrbi za naše potrebe. Gospod dobro ve, kaj v življenju resnično potrebujemo, in z veseljem se bo potrudil za nas. Najpomembneje pa mu je, da imamo z njim odrešujoč odnos.

Ellen White je podala globoko izjavo o duhovni potrebi, da se hranimo s Kruhom življenja: "Jesti Kristusovo meso in piti njegovo kri pomeni sprejeti ga za osebnega zveličarja, ... Kar je hrana za telo, mora biti Kristus za dušo. Hrana nam ne more koristiti, če je ne jemo in ne postane del našega bitja. Tako tudi Kristus nima nobene vrednosti za nas, če ga ne spoznamo kot osebnega Zveličarja. ... Z njim se moramo hraniti, ga sprejeti v srce tako, da njegovo življenje postane naše. Vsrkati moramo njegovo ljubezen in milost." /Jezusovo življenje, str. 282/

Poleg tega je v Kristusovih besedah njegovo življenje. Predstavljajo njegovo osebnost in značaj. Ko danes sprejmemo Jezusove besede in jih asimiliramo v srce, sprejmemo Jezusa samega. Res je, da Jezusa ne moremo vsak dan videti v mesu, kot so ga videli učenci, vendar ga resnično vidimo v njegovih besedah, ki so zapisane v Svetem pismu. Petrov odgovor na Kristusovo vprašanje ne pomeni le, da ima Odrešenik sam večno življenje, ampak da ga imajo tudi njegove besede (gl. Jn 6,68). Peter je po navdihu Svetega Duha skušal posredovati božansko resnico, da nas nobena oseba, kraj ali izjava ne morejo usmeriti k večnemu življenju. To lahko naredi le sam Vir življenja.

Verovanje in novo rojstvo

Vera ni dobrina, ki bi si jo lastila peščica izbrancev, drugi pa bi bili izključeni. Očitno je, da je vera univerzalni Božji dar vsakomur, ki se rodi na tem svetu. Človeški obstoj se začne z vero, ki jo je Stvarnik vcepil v naša srca, nadgraditi pa jo je treba s sprejemanjem in verovanjem v njega, ki nam jo je podaril. To prepričanje nato okrepimo tako, da Boga prosimo, naj prevzame popoln nadzor nad našim življenjem. Janez potrjuje to dejstvo z besedami: "Tistim pa, ki so jo sprejeli, je dala moč, da postanejo Božji otroci, vsem, ki verujejo v njeno ime." (Jn 1,12)

Preprosto povedano: vera je čisti Božji dar (glej Rim 4,1-8). Božji dar vere je božanska vez, ki nas povezuje z njim. Ta vez vere nas opominja, da mu pripadamo, in daje smisel našemu celotnemu obstoju.

Tudi spokorjenje je Božji dar, saj je odgovor na spodbude Svetega Duha, da se mu podredimo. Mnogi delajo napako, ker čakajo, da bodo imeli tako vero in spokorjenje, da bodo prišli k Bogu; vendar sta ti dve darili že tu in čakata, da ju sprejmemo in uporabimo. Da bi ju prejeli, ni treba čakati. Peter in apostoli so to resničnost potrdili v Apd 5,31: "Bog pa ga je kot voditelja in odrešenika povišal na svojo desnico, da bi Izraelu dal spreobrnjenje in odpuščanje grehov." Zakaj bi moral torej grešnik še čakati? Pridite h Kristusu z vero, ki vam jo je dal, in sprejmite njegov dar spokorjenja, da boste lahko živeli njegovo življenje že danes!

Zavrnitev in obsodba (Jn 3,18-21)

Na žalost se danes svetloba in tema vse bolj zamenjujeta. Vse več je dvoumnosti glede tega, kaj je resnica. Zakaj ljudi bolj zanima tema kot pa svetloba resnice? Jezus na to ključno vprašanje odgovori, ko pravi: "Sodba pa je v tem, da je prišla luč na svet in so ljudje bolj ljubili temo kakor luč, kajti njihova dela so bila hudobna." (Jn 3,19)

Tisti, ki se odločijo proti svetlobi v korist teme, ki jo Božja resnica razblinja, so obsojeni zaradi svojih zlih dejanj. V svoji trmi in ošabnosti se nočejo pokoriti in pokesati ter zavračajo edino luč, ki jim daje kakršno koli upanje. Toda ozdravitve ni, če se ne odprejo svetlobi Kristusove moči za obnovo. Zakaj ne bi opustili svojih hudobnih dejanj, dokler je še dovolj priložnosti? Zakaj bi čakali, da bo prepozno? Vrata barke so še vedno odprta in luč resnice še vedno sije. Zakaj torej ne bi povabili svetlobe, da razprši temo, in brez oklevanja stopili na varno, preden bo prepozno?

V okviru te razprave o izbiri med svetlobo in temo preusmerimo pozornost na Jn 3,16. Ta vrstica je ena najpomembnejših v celotnem Svetem pismu, saj je v njej zaobjet evangelij. Ne osredotoča se zgolj na odrešitev, temveč tudi na negativno posledico pogube, če ne verujemo. Obsodba je posledica napačne izbire. Jezus nadaljuje to misel v Jn 3,18, ko trdi: "Kdor vanj veruje, se mu ne sodi; kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v ime edinorojenega Božjega Sina."

Naša večna usoda je odvisna od našega zaupanja Kristusu in njegovim besedam življenja. Adam in Eva sta dvomila v resničnost Božje modrosti in vemo, kako se je to končalo. V Svetem pismu je še mnogo drugih primerov ljudi, ki so utrpeli posledice svoje nevere. Vendar je Jezus, drugi Adam, zmagal z zaupanjem v Očetove besede, ki potrjujejo odnos med Očetom in Sinom. Prav ta odnos je Satan izzval, ko je Jezusa v puščavi skušal z besedami: "Če si Božji Sin, reci, naj ti kamni postanejo kruh." (Mt 4,3) Jezusova pripravljena obramba v naslednji vrstici je bila preprosto "Pisano je" (Mt 4,4). S tem nam je dal močan zgled zaupanja v Božjo besedo, ki naj bi ga imeli tudi mi.

Uporaba

Razmislite o naslednjih vprašanjih in odgovorite nanje:

1. Kakšna je povezava med branjem Božje besede in dejanskim poslušanjem Božje besede? Razmislite o naslednji izjavi in se odzovite: "Beseda živega Boga ni samo zapisana, temveč je tudi izgovorjena. Sveto pismo je Božji glas, ki nam govori, prav tako zanesljivo, kot

če bi ga slišali z ušesi. . . Branje in premišljevanje Svetega pisma bi lahko šteli za poslušanje Neskončnega." /Ellen G. White, Testimonies for the Church, zv. 6, str. 393/

2. V Jn 14,3 Jezus svojim učencem pravi: "... bom spet prišel in vas vzel k sebi, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz." Kako zaupanje v njegove besede glede prihodnosti vpliva na vaše življenje danes?

3. Ellen G. White je zapisala: "Z njim se moramo hraniti, ga sprejeti v srce tako, da njegovo življenje postane naše življenje." /Jezusovo življenje, str. 282/ Kakšna neverjetna obljuba! Kako jo vključujete v svoje življenje? Kakšna je dinamika, ki to resničnost omogoča v vsakdanjem življenju?

10. POT, RESNICA IN ŽIVLJENJE

Ključno besedilo: Jn 13,1-20; Jn 14,1-3; Jn 14,5,6; Jn 1,14; Jn 5,38-40

Splošni pregled

Lekcija tega tedna pripoveduje neverjetno zgodbo o Jezusu, utelešenem Božjem Sinu. Nihče mu ni podoben. Je edinstven. Očeta pozna do potankosti. Jezus je Pot, Resnica in Življenje. V Janezovem evangeliju slišimo Jezusa na dolgo in široko govoriti o Očetu, saj je bilo njegovo ime nenehno na njegovih ustnicah in v njegovem srcu. Jezus je edini, ki je videl Boga iz oči v oči, česar ne more trditi noben drug človek. Jezus potrjuje svojo božanskost, ko se sklicuje na svoj odnos do Očeta. "Ne rečem, da bi bil kdo videl Očeta: samo tisti, ki je od Boga, on je videl Očeta." (Jn 6,46)

Eden od učencev, Filip, je pogosto slišal Jezusa poudarjati svoj odnos z Očetom. Nazadnje je Filip rekel Jezusu: "Gospod, pokaži nam Očeta, in zadosti nam bo." (Jn 14,8)

Nekaj najglobljih besed o tesnem odnosu med Jezusom in Očetom najdemo v Jezusovem odgovoru Filipu v Jn 14,9: "Filip, toliko časa sem med vami in me nisi spoznal? Kdor je videl mene, je videl Očeta. Kako moreš ti reči: 'Pokaži nam Očeta.'" Tako v teh besedah vidimo, da je bil Jezus najgloblja predstava Boga. Kakšen privilegij je za nas, da poznamo Jezusa, saj v njem poznamo Očeta.

Poleg sklicevanja na "JAZ SEM", v katerem je Jezus "pot, resnica in življenje", bomo preučili še nekaj dodatnih besedil, ki nam bodo pomagala ceniti naše izjemno darilo v Jezusu. Ko sledimo njemu, poti, hodimo z njim in spoznavamo njegovo resnico, ki vodi v bogato in večno življenje.

Razlaga

Kristusov zgled za posnemanje (Jn 13,1-20)

Jezus ni posredoval le modrosti in navodil, ampak je svoje resnice ponazoril tudi z življenjskimi lekcijami, ki so njegov nauk zasidrale v srce. Kot primer si oglejmo obred ponižnosti. Pri uvedbi tega obreda Kristus ni najprej čakal, da bi učenci prostovoljno drug drugemu umili noge. Jezus jim ni predaval o ponižnosti in služenju. Prav tako ni pričakoval, da bodo za to hlapčevsko delo poklicali služabnika. Namesto tega se je sam javil za služabnika, da bi svojim sledilcem pokazal živ zgled, kako naj ravnajo drug z drugim.

Jezusove besede so jasno pokazale, kaj je hotel povedati o umivanju nog, ko je dejal: "Če sem torej jaz, Gospod in Učitelj, vam umil noge, ste tudi vi dolžni drug drugemu umivati noge. Zgled sem vam namreč dal, da bi tudi vi delali tako, kakor sem jaz vam storil." (Jn 13,14) Kljub tej jasni zapovedi se večina kristjanov odloči, da je ne bo upoštevala. Ponižnost, ki je potrebna za opravljanje tega obreda, človeškemu srcu ni prijetna. Toda s tem, ko nočemo izpolniti pogojev, potrebnih za sodelovanje, zamudimo lekcijo ponižnosti, ki nas jo je Kristus želel naučiti.

V svetopisemski kulturi Kristusovega časa je glava predstavljala najplemenitejši del telesa, noge pa najnižkotnejši. Ko je Kristus sklonil svojo plemenito glavo, da je umil umazane noge svojih sledilcev, je nazorno pokazal svojo pripravljenost, da jim po svojih najboljših močeh pomaga v njihovem najslabšem položaju. Juda je zameril, da se je Kristus, za katerega je upal, da bo postal kralj nad Izraelom, tako zelo ponižal. Po drugi strani pa je bil Peter ponižen, ko je videl svojega Učitelja v vlogi krotkega in ponižnega služabnika. Zato je Peter sprva zavrnil Kristusovo ponudbo, saj je čutil, da si tega nikakor ne zasluži. Toda ko mu je Jezus rekel: "Če te ne umijem, nimaš deleža z menoj," (Jn 13,8) se je Peter takoj in željno odzval. Peter nikakor ni želel ogroziti svojega odnosa z Jezusom, saj mu je bil pomemben. Zato mu je v Jn 13,9 hitro rekel: "Gospod, potem pa ne samo nog, ampak tudi roke in glavo."

Zagotovo pridem spet (Jn 141-3)

Živimo v zelo nemirnem svetu, polnem stisk. Zato so Jezusove pomirjujoče besede v Jn 14,1 zelo aktualne: "Ne bodi vam srce plašno." Te spodbudne besede temeljijo na zaupanju v resničnost Jezusa in njegovega Očeta. Prav tako je ta vrstica zasidrana v Jezusovi zanesljivi obljubi, da bo šel in nam pripravil prostor, da bi izpolnil svojo gorečo željo po tem, da bo vedno z nami.

Nekateri si želijo biti v nebesih zaradi posebnih dvorcev ali palač, ki so pripravljene zanje, drugi zaradi ulic, tlakovanih z zlatom. Toda ali naj bodo te spodbude naša prava motivacija za bivanje v nebesih oz. na obnovljeni zemlji? V grškem besedilu ne piše "dvorci", temveč sobe, kar lahko pomeni, da v resnici ni pomemben fizični prostor, ki ga bomo imeli ali zasedali, temveč uživanje v Jezusovi družbi. Njegova ljubezen ga vodi, da si želi biti z nami, saj njegova ljubezen vedno išče skupnost.

Jezus zagotovo ne želi, da bi bili v tem nemirnem svetu zaskrbljeni. Spodbuja nas, naj zaupamo Očetu in njemu, ki nam edini lahko zagotovi upanje, mir in varno prihodnost.

V Jn 14,3 je povedek "pridem" v grškem jeziku v sedanjem nedovršniku ali prihodnjem sedanjiku (tudi v slovenskem prevodu CHR je tako, op. lekt.). Iz Jezusove obljube o njegovem prihodnjem slavnem prihodu implicitno jasno izhaja, da gre za sedanjo resničnost. Njegov prihod je tako gotov, kot da bi šlo za sedanjo resničnost. Radostno pričakovanje njegovega zagotovega prihoda vpliva na naše sedanje življenje do te mere, da se njegovo kraljestvo slave prepleta z njegovim kraljestvom milosti in nam daje predokus nebes.

Pot, Resnica in Življenje (Jn 14,5.6)

Opazimo lahko zanimiv napredek v tem, kako se Jezus opisuje kot Pot, Resnica in Življenje (Jn 14,6). Razmislimo o zaporedju teh treh besed. Jezus je Pot. Ko hodimo, se od njega učimo resnice, ki nas na koncu pripelje do obilnega življenja na tem svetu in v prihodnjem večnem svetu. Opazite, da je bilo to zaporedje Kristusov odgovor na Tomaževo vprašanje o poti, po kateri naj bi hodili (Jn 14,5). Morda se sprašujemo, zakaj je Tomaž postavil to vprašanje, glede na Jezusovo jasno razlago v prejšnji vrstici: "In kamor jaz grem, poznate pot." (Jn 14,4).

Kristus je edina pot k Očetu. Nekateri lahko tej izjavi ugovarjajo, češ da je Jezus preveč izključujoč, zlasti v današnji družbi, v kateri je vključevanje družbena norma. Toda vse poti ne vodijo k Bogu. Jezus je edina pot k Bogu, ker je edini, ki je pravičen in lahko odvzame naše grehe. On je edini, ki lahko našo smrt zamenja z večnim življenjem. Jezus je edini, ki nam

lahko da pravičnost in življenje, saj ima oboje. Nihče drug na tem svetu ju nima in ju ne more podeliti.

Kot smo videli prej, je Filip prosil, naj Jezus učencem razodene Očeta. Njegov odgovor Filipu povezuje poznavanje Jezusa s poznavanjem njegovega Očeta, kajti če poznamo Sina, zagotovo poznamo tudi Boga. Jezus pravi: "Filip, toliko časa sem med vami in me nisi spoznal? Kdor je videl mene, je videl Očeta. Kako moreš ti reči: 'Pokaži nam Očeta.'" (Jn 14,9)

Kako tolažilno in pomirjujoče je, da se lahko v Jezusu brez strahu in treme približamo Očetu. Oče bo z nami ravnal enako usmiljeno in sočutno, kakor je Jezus ravnal z ljudmi okoli sebe vključno z izobčenci in grešniki. Zato nimamo izgovora, da ne bi želeli pogumno priti pred Božji prestol, da bi prejeli njegovo usmiljenje in odpuščanje.

Prav tako kot je ponovno navedeno v Jn 14,6, je Jezus pričal, da je on sam resnica, utelešena in posebljena. V spreminjajočem se svetu, polnem korupcije in prevare, Jezus ostaja resnica, vsa resnica in nič drugega kot resnica. V njem in v tem, kar pravi, ni nobene spremembe. Navsezadnje je "isti včeraj, danes in na veke" (Heb 13,8). Jezus se bo kmalu vrnil v nebesa in kmalu zatem se bo na učence na petdesetnico po Jezusovi obljubi spustil Sveti Duh. Božji Duh bo prišel kot "Duh resnice, ki izhaja od Očeta, bo on pričeval o meni" (Jn 15,26). Poleg tega je Jezus vedno govoril resnico in njegovi učenci bodo o tem pričevali, saj so bili z njim "od začetka" (Jn 15,27).

Jezus je luč resnice, ki sveti povsod okoli nas. On razblinja temo laži in zmede ter nam omogoča, da vse vidimo v pravi perspektivi. Ko se bo kakor v času petdesetnice spustil Duh resnice, "vas bo uvedel v vso resnico" (Jn 16,13).

V permissivni in pluralistični družbi je resnica premikajoča se tarča, saj se zdi, da se nenehno spreminja in razvija. Kar je res danes, ni nujno, da bo res tudi jutri. A Jezus v enem samem stavku vse to preseka in izjavlja: "Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu, razen po meni." (Janez 14,6)

Pismo in resnica (Jn 5,38-40)

Celotno Sveto pismo priča o resnici. Sveto pismo je dosledna in povezana celota, saj imata obe zavezi istega avtorja – Svetega Duha. Ta ista resnica velja tudi za pričevanje Jezusa v njegovem času. Verski voditelji so trdili, da močno verjamejo v Mojzesa, vendar niso verjeli njegovemu pričevanju o Jezusu (glej Jn 5,46). Voditelji so trdili, da verjamejo v Staro zavezo, vendar so mislili, da jim že to, da se ukvarjajo z njo, zagotavlja večno življenje.

Toda njihova ozkogledost glede Svetega pisma jih je odvrnila od njegovega bistva, tudi od Jezusa samega. Zdi se, da voditelji niso upoštevali izpolnitve starozaveznih prerokov in prerokovanj o upanju Izraela in sveta (prim. Jn 5,39). Resnično presenetljivo je, da so v iskanju odrešitve zavrnilo Gospoda svojega upanja in življenja. Zdi se, da niso razumeli, da brez Jezusa obstaja samo smrt in da je življenje mogoče samo po njem.

Uporaba

Razmislite o naslednjih vprašanjih in odgovorite nanje:

1. Kako resničnost Jezusa, našega Odrešenika, ki je popoln odsev Očeta, vpliva na vaše vsakdanje življenje? Predstavljajte si, da ste Filip in ste slišali Jezusa, ki vam je rekel, da videti njega pomeni videti Očeta. Kaj pomeni "videti" Očeta in njegovega Sina?

2. Kakšen pomen ima, da je Jezus približal svojo glavo Judovim nogam, ko jih je umival? Kako se Jezusovo dejanje ponižnosti in prizanesljivosti nanaša na vas osebno?

3. Kaj je vaša resnična motivacija za bivanje v nebesih: dvorci in zlate ulice ali kaj drugega? Kaj vam pomeni, da boste tam videli Jezusa? Zakaj mora biti On prvi in najpomembnejši?

4. Kako gotovost o Kristusovem prihodu vpliva na naše sedanje vsakdanje življenje?

5. Kaj menite o ideji, da mora biti vse, kar verjamemo, zasidrano v Svetem pismu, hkrati pa nas mora vedno voditi h Kristusu? Kaj pove o naši duhovni hoji, če je pridobivanje intelektualnega znanja naš glavni cilj?

6. Kako naj bi naše cenjenje Kristusa in Svetega pisma vplivalo na naš pogled na svet, ko vidimo, da nas obkrožajo razne motnje, zablode in zmede?

11. OČE, SIN IN SVETI DUH

Ključno besedilo: Jn 14,6-11; Jn 1,13; Jn 3,5-8; Jn 6,63; Jn 14,26; Jn 15,26; Jn 16,7-11; Jn 17

Splošni pregled

Lekcija tega tedna govori o troedinem Bogu in o tem, kako je Jezus, druga oseba božanstva, povezan z drugima dvema članoma.

V Novi zavezi sta vsaj dve besedili, kjer so trije člani božanstva omenjeni v enem kontekstu. Ob Jezusovem krstu, kot je zapisano v Mt 3,16.17, se je Sveti Duh spustil in obstal na Jezusu, slišal pa se je tudi Očetov glas. V Jn 1,1-3.32 izvemo, da sta Jezus in Oče eno in da je bil Janez Krstnik priča, kako se je Sveti Duh v podobi goloba spustil na Sina.

Poglavja 13–17 veljajo za Janezova poslovilna poglavja o Jezusu, tik pred njegovim križanjem, vstajenjem in vnebohodom. V teh poglavjih se Jezus osredotoča na pomembno temo svojega odnosa z Očetom in Svetim Duhom ter na to, kako se lahko v njem zblizamo z Bogom. Jezus nam je želel zapustiti to najpomembnejšo misel, da bi se vedno spominjali, da je prišel od Očeta, da je podoben Očetu in da je Sveti Duh, njegov predstavnik, poslan, da nas uči, prepričuje in tolaži, dokler Jezus ne pride.

Razlaga

Nebeški Oče

Prva Mojzesova knjiga in Janezov evangelij imata nekaj skupnega. Troedini Bog je sodeloval pri stvarjenju po Jezusu in troedini Bog je sodeloval pri odrešenju po Jezusu. Ustvarjalna Beseda je oblikovala popoln svet, ki ga je zaznamoval greh in tako porušil harmonično ubranost, ki je obstajala med Bogom in njegovimi ustvarjenimi bitji. Na srečo je Jezus, odrešujoča Beseda, prevzel delo ponovne vzpostavitve izgubljene harmonije in zmagal. Boril se je celo s smrtjo in zmagal (glej Rim 6,8-14 in 2 Kor 5,21).

Zlahka domnevamo, da je Jezus na križu trpel sam, vendar sta z njim trpela tudi Oče in Sveti Duh. V 2 Kor 5,19 Pavel pravi, da je "bil Bog tisti, ki je v Kristusu spravil svet s seboj, s tem da ljudem ni zaračunal njihovih prestopkov, nam pa je zaupal besedo sprave". Velja omeniti, da Bog želi, da smo dejavno vključeni v službo sprave, da imamo neverjeten privilegij sodelovati pri Jezusovem delu kot ambasadorji njegovega kraljestva.

Jezus je pričal, da sta On in njegov Oče eno in da sta bila eno že od vekomaj. Sam je rekel: "Jaz in Oče sva eno" (Jn 10,30) in "Oče v meni in jaz v Očetu" (Jn 10,38). Oče je veliko vložil v ta svet in ga ljubi tako zelo, kot ljubi svojega edinega Sina. Jezus izpolnjuje popolno Očetovo voljo (Jn 5,30); Oče govori in deluje po njem (Jn 14,10); in Oče prinaša odrešenje tistim, ki verjamejo v njegovega Sina (Jn 3,16).

Jezus in Oče

Tako stvarjenje kot odrešenje sta bila Božja pobuda. Adama in Evo je ustvaril iz ljubezni, da bi z njima delil občestvo. To občestvo je prekinil greh, vendar nas Bog ni prepustil lastni usodi. Prevzel je pobudo za obnovitev naš porušenega odnos z njim. Včasih smo nagnjeni k temu, da poudarjamo svojo predanost Bogu, toda kaj bi bila naša človeška predanost brez njegove velike predanosti nam? Njegova predanost navdihuje našo. Pavel to potrdi z vprašanjem: "Ali mar preziraš bogastvo njegove dobrote, potrpežljivosti in prizanesljivosti, ne da bi vedel, da te Bog s svojo dobroto navaja k spreobrnjenju?" (Rim 2,4)

Jezus je prostovoljno prišel na naš grešni svet z božanskim poslanstvom, da ga reši iz hudičevih krempljev. Bog je v svoji ljubezni delil to pobudo in se strinjal, da pride na ta svet v osebi svojega Sina in umre za vsakega človeka. Janez 3,16 nam jasno pove, da je Bog ljubil svet do te skrajne mere, da je poslal svojega edinega Sina, da bi umrl zanj, saj nas je le njegova smrt lahko odrešila naše smrti. Abraham in njegov obljubljeni sin Izak sta bila simbola te obljube, ko sta soglašala, da bosta izpolnila Božjo zahtevo.

Razlika pa je bila v tem, da Izakova žrtev ni bila nadomestna, kot naj bi bila Kristusova. Ta razlika obstaja, ker je Božji Sin vir življenja, Izak pa ne. "V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Beseda je bila Bog. Ta je bila v začetku pri Bogu. ... V njej je bilo življenje in življenje je bilo luč ljudi." (Jn 1,1.2.4) Ellen G. White pravi, "V Kristusu je prvotno, pristno, lastno življenje." /Jezusovo življenje, str. 392/

Poznati Sina, pomeni poznati Očeta (Jn 14,6-11)

V Janezovem evangeliju, še posebej v zadnjih poglavjih, je Oče omenjen večkrat kot kjer koli drugod v Svetem pismu. Natanko 136-krat Jezus omeni Očeta: kakšen je in kakšna je enotnost med njima. Nekateri literarni kritiki bi lahko takšno obilje označili za nekoristno, vendar je Jezus želel poskrbeti, da bi poznali in cenili njegovega Očeta. Poleg tega je Jezus poudaril, kako je v vsem, kar je govoril in delal, živel Očetovo popolno voljo.

Morda je najboljše besedilo, ki povzema to osredotočenost, Kristusov odgovor Filipu v Jn 14,9, v katerem Odrešenik zatrdi: "Kdor je videl mene, je videl Očeta." Ta jasna izjava bi nas morala voditi k temu, da bi se z Bogom Očetom povezovali tako kot z Bogom Sinom, kajti vse Jezusove značilnosti, ki jih vidimo v evangelijih, bi morali povezovati tudi z Očetom. To spodbudno spoznanje bi nam moralo pomagati, da bi sklenili ljubeč medsebojen odnos tako z Očetom kot s Sinom.

Pomembno vprašanje, ki si ga moramo pri tem zastaviti, je: Kako bi vplivalo na naše vsakdanje življenje, če bi sledili Kristusovemu zgledu in ne bi izpolnjevali lastne volje, temveč modro voljo našega nebeškega Očeta?

Sveti Duh (Jn 1,13; Jn 3,5-8; Jn 6,63; Jn 14,26; Jn 15,26; Jn 16,7-11)

Sveti Duh je dejavni predstavnik v dinamičnem procesu duhovnega spreobrnjenja, ki ga je Jezus opisal kot ponovno rojstvo. Janez že na začetku svojega evangelija obravnava to ključno vprašanje novega rojstva, ki ni "iz krvi ne iz volje mesa ne iz volje moža, ampak iz Boga" (Jn 1,13). Ta čudežni dogodek se zgodi s posredovanjem prizadevnega vpliva Svetega Duha v človeškem srcu.

Sveti Duh je tisti, ki prebudi vest o nujni potrebi po odrešitvi in prepriča srce o resničnosti vsega, kar Oče in Sin govorita in delata. Poleg tega, da je Sveti Duh naš Tolažnik

ali tisti, ki sedi poleg nas, da nas tolaži, je "specializiran" tudi za prepričevanje. Hvaležni moramo biti, kadar doživimo blagodejno dozo krivde, saj je to jasno znamenje, da je Duh dejaven v našem življenju in nas nagovarja, naj stvari popravimo.

Druge naloge Svetega Duha, ki jih omenja Janezov evangelij, najdemo v Jn 16,8-15. Najprej Duh našo vest prepričuje o krivdi zaradi greha, ki nas pesti in ga moramo odstraniti iz svojega življenja. Drugič, prepriča nas o pravičnosti in veselju, ko delamo tisto, kar je prav, namesto tistega, kar je sebično. Ta pravičnost, tako pripisana kot podeljena, prihaja le od "Sonca pravičnosti" po delovanju Duha. Tretjič, Duh nas prepričuje o sodbi, ki zagotovo prihaja. To prepričanje nas mora voditi k spreobrnjenju in pripravljenosti na Kristusov skorajšnji prihod. Prepričanje o prihajajoči sodbi bi moralo pospešiti naš prihod k Očetu v resničnem kesanju in prenovi. Četrto, Sveti Duh nas vodi v vso resnico, kakršna je v Jezusu. Pri našem pričevanju drugim nam priključuje v spomin stvari, ki jih moramo povedati ob pravem času (Lk 21,14.15). Petič, Duh povečuje Jezusa s spoštovanjem njegovih besed in volje.

Jezusova molitev (Jn 17)

Molitev v Jn 17 je opisana kot Jezusova posredniška molitev in je njegova najdaljša in najgloblja od vseh zapisanih molitev. V njej Jezus moli zase, za svoje učence in za vse verne, sedanje in prihodnje: "Toda ne prosim samo za té, ampak tudi za tiste, ki bodo po njihovi besedi [besedi učencev] verovali vame." (Jn 17,20) Kristusove molitve niso zgolj močne, temveč tudi vseobsegajoče. Dejstvo je, da moli za nas osebno, strastno, mogočno in nenehno.

Jezus je osebno molil za Petra v Lk 22,31.32. Goreče je molil za svoje trmasto in tavajoče ljudstvo (glej Mt 23,37). Pavel nam v Hebrejcem 5,7 pravi, da je prosil z "močnim vpitjem in solzami". Močno je molil celo za svoje sovražnike, ki so ga križali: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo." (Lk 23,34) Jezusove molitve so bile uslišane v spreobrnjenju njegovih sovražnikov v odgovor na oznanjevanje Petra, ki ga je pomazilil Duh. In končno, Jezus moli nenehno, ne občasno, kakor molimo mi, ko molimo za druge. Heb 7,25 nam pravi, da Jezus "lahko odreši tiste, ki po njem prihajajo k Bogu, ker vedno živi, da posreduje zanje".

Uporaba

Razmislite o naslednjih vprašanjih in odgovorite nanje:

1. Spomnite se trenutka, ko ste bili razočarani, ker niste popolnoma razumeli Božje besede. Kako vam v tem kontekstu pomaga razmišljanje o Božji neskončnosti v primerjavi z vašo omejenostjo? Popolno znanje našega neskončnega Boga zajema celoten spekter znanja in modrosti, naše omejeno znanje pa obsega le majhen delček tega spektra. Ali nas ta resničnost ne spodbudi, da se podredimo njegovi volji in se "umirimo in spoznamo, da je [On] Bog"? Pogovorite se o tem.

2. Ste prišli do spoznanja, da je Oče podoben Sinu in da je Sin podoben Očetu? Če da, kako to? Kako vam to spoznanje pomaga biti bolj povezani z Bogom Očetom?

3. Kako se počutite ob misli, da boste že tukaj, še bolj pa v nebesih, deležni intimnosti in bližine, ki jo ima Jezus z Očetom?

4. Naloga Svetega Duha je, da človeško srce prepriča o grehu, pravičnosti in sodbi. Če se iz nekega razloga upirate zbadanju vesti, kaj lahko storite glede tega?

5. Ali ste pomislili, da bi morali za krepitev svoje vere in okrepitev molitvenega življenja združiti svojo krhko vero in molitve z Jezusovimi mogočnimi molitvami vere? Kakšno razliko bi po vašem mnenju ta združitev prinesla na vaši duhovni poti v kraljestvo?

12. URA SLAVE: KRIŽ IN VSTAJENJE

Ključno besedilo: Jn 18,28-38; Jn 18,38 do 19,5; Jn 19,30; Jn 17,4, Jn 20,1-10

Splošni pregled

Med Pilatovim in Kristusovim pogledom na svet vidimo jasno nasprotje. Svetovni nazor rimskega guvernerja je temeljil na začasnem kralju in kraljestvu, Jezusov svetovni nazor pa na duhovnem in večnem kraljestvu. Kljub temu je bilo očitno, da je Pilat Človeka, ki je stal pred njim, dojemal kot nekoga, ki se razlikuje od vseh drugih. Nikakor ga ni videl tako kot judovski voditelji in drhal, torej kot nekoga, ki si zasluži kruto usmrtitev.

V kratkem, a pomembnem pogovoru te dvojice je Jezus Pilatu povedal, da je prišel na ta svet, "da pričujem za resnico. Kdor je iz resnice, posluša moj glas" (Jn 18,37). Omahljivi Pilat še nikoli ni slišal, da bi kdo govoril o resnici na tako gotov in avtoritativen način. V odgovor je Pilat postavil brezčasno vprašanje: "Kaj je resnica? (Jn 18,38)". Žal pa Pilat ni čakal na Jezusov odgovor na to ključno vprašanje. Samo predstavljamo si lahko, kaj bi odgovoril Kristus, ko bi imel priložnost odgovoriti.

Ali je mogoče, da posnemamo Pilatovo nepotrpežljivost? Bogu postavljamo dobra vprašanja, a pogosto ne počakamo na njegove odgovore. Kako drugačno bi bilo naše življenje, ko bi bolj poslušali, kaj nam ima Bog povedati. Žal smo prepogosto osredotočeni nase in ne na Kristusa. Predstavljajte si vsa koristna spoznanja, ki bi nam jih lahko dal Bog, če bi se preprosto umirili in mu bolj prisluhnili.

Zanimivo je, da Janez križanje, najbolj sramotno in ponižujočo smrt, predstavlja kot najbolj veličasten dogodek. S svojo smrtjo je Jezus kot drugi Adam premagal Satana in izpolnil poslanstvo odrešitve grešnega človeštva. Ker je bilo Jezusovo poslanstvo odrešenja izpolnjeno, je Oče sprejel njegovo žrtev in omogočil odrešenje vsem, ki verjamejo v njegovega Sina.

Razlaga

Kaj je resnica? (Jn 18,38)

S tem ko je vprašal: "Kaj je resnica?" in se nato obrnil stran, ne da bi počakal na odgovor, je Pilat zamudil odgovor od Resnice same, ki je v mesu stala pred njim. Njegovo vprašanje o resnici je danes še posebej pomembno, saj je naš svet poln resnice, ki je bila opuščena ali zapuščena. Povsod se razrašča tema neresnice in posledične zmede. Danes so izogibanje resnici, zaobhajanje resnice in zavajanje postali sprejemljivi in normalni. Ta degradacija resnice se pojavlja tako pogosto, da so ljudje prisiljeni postaviti isto vprašanje kot Pilat: "Kaj je resnica?"

Ko sledimo Jezusu, nam pomaga, da postanemo govorci resnice. Jezus ne le da govori resnico, marveč je sam resnica. Navsezadnje je pričeval: "Jaz sem pot, resnica in življenje" (Jn 14,6). Naj naše pričevanje potegne druge iz teme zla v svetlo luč Kristusove resnice. Dajmo drugim vedeti, da je resnico še vedno mogoče najti v Kristusu in njegovih sledilcih.

Glejte, človek! (Jn 18,38-19,5)

Poncij Pilat se nam mora smiliti zaradi svojega omahovanja in kompromisa glede tega, kar je vedel, da je res. Poskušal je ustreči vsem, a ni ugodil nikomur. Sovražili so ga Judje in rimska oblast. Cesar ga je izgnal v Galijo in mu odvzel vse časti. Kmalu zatem je umrl v izgnanstvu, ko si je sodil sam. Pilat je poskušal potrkati na čut za pravičnost in sočutje judovskih voditeljev, vendar so ti želeli videti Jezusa umreti na križu. Ko je ukazal, naj Jezusa bičajo, je upal, da bo pridobil naklonjenost svojega ljudstva.

V zadnjem poskusu, da bi rešil Jezusa, je nato Pilat predlagal verskim voditeljem, naj izberejo med dvema zapornikoma, kakor je bila navada. Koga naj Pilat izpusti? Jezusa ali Baraba? Judje so izbrali Baraba, najbolj groznega zločinca, pravega Satanovega predstavnika. Žalostno je, da je Pilat, ko je končno spoznal, da voditelji neomajno zahtevajo Jezusovo križanje, nerad popustil njihovim željam. Majhen kompromis ga je vodil k še večjim kompromisom, dokler ni prestopil praga, od koder ni bilo več vrnitve. Toda med tem procesom je Pilat spodkopal samega sebe in nepravičnost sodnega postopka, saj je trikrat izjavil, da je Jezus res nedolžen, nato pa ga je obsodil na smrt.

Kako tragičen lik je bil Pilat! Bil je pogan, ki je poskušal rešiti Juda pred njegovim ljudstvom, medtem ko je to ljudstvo zahtevalo njegovo smrt. Vse to se je zgodilo na pasho.

Jezusovo poslanstvo je bilo, da je bil žrtvovan kot velikonočno Jagnje, zaklano od ustanovitve sveta. Rodil se je, da bi umrl, a mu ni bilo treba umreti zaradi Pilata. Pilatove zadnje besede, ki jih je namenil množici, so bile: "Glejte, človek!" (Jn 19,5) Pilat je v teh na videz preprostih besedah nehote povzel globino in širino odrešenja in za kaj v bistvu gre. Ko gledamo Jezusa, se spreminjamo. To isto spoznanje je Janez Krstnik izrekel z besedami: "Glejte! Božje Jagnje, ki odjemlje greh sveta!" (Jn 1,29) Glejmo Sina človekovega in bodimo odrešeni. Glejmo ga in živimo.

Izpolnjeno je! (Jn 19,30; Jn 17,4)

V Jn 17,4 Jezus pove svojemu Očetu: "Jaz sem te poveličal na zemlji s tem, da sem dokončal delo, ki si mi ga dal, da ga opraviš." V čigavem imenu je Jezus končal delo? Kontekst te izjave je bila Jezusova velikoduhovniška molitev za njegove učence. Jezus jih v molitvi omeni 40-krat. Svojega Očeta je resnično poveličeval pri vzgoji svojih učencev.

Jezus jih je usposobil za nadaljevanje dokončanega odrešenjskega dela. "Kristus je končal delo, ki mu je bilo določeno. Zbral je tiste, ki bodo nadaljevali njegovo delo med ljudmi, in rekel: 'Oslavljen sem v njih.'" /Dejanja apostolov, str. 18/ Dokončanju Kristusovega dela pri poučevanju učencev naj bi nato sledilo dokončanje njegovega dela odrešenja. V Jn 19,30 beremo: "Ko je Jezus vzel kisa, je rekel: izpolnjeno je! In nagnil je glavo in izročil duha."

Kristusova popolna žrtev pomeni, da njegovemu delu ne smemo ničesar dodajati ali odzemanjati, temveč ga preprosto sprejeti. Odrešenje je dar milosti. Ta dar prejmemo po veri in z vero v Kristusovo pravičnost dobimo moč, da živimo poslušno in zmagovito življenje.

Prazen grob (Jn 20,1-10)

Kristusovo vstajenje iz groba zelo zgodaj na prvi dan v tednu je bilo za vero njegovih sledilcev nujno. Kristus je moral vstati iz groba, kot je rekel in kot je napovedovala Stara zaveza. Nobena zlobna sila ga ni mogla zadržati v zemlji. Na mogočen Očetov ukaz, naj vstane, so bile sile zla popolnoma premagane. Apostol Pavel v 1 Kor 15,17 pravi: "Če pa Kristus ni bil

obujen, je prazna vaša vera in ste še v svojih grehah." Še več, v 1 Kor 15,19 nadaljuje: "Če samo zaradi tega življenja zaupamo v Kristusa, smo od vseh ljudi najbolj pomilovanja vredni."

Zakaj "pomilovanja vredni"? Ker slavno upanje na vstajenje ne bi bilo mogoče in mrtvi v Kristusu ne bi bili obujeni v življenje, če ne bi bilo vstajenja. Toda vstajenje se je zgodilo zjutraj prvi dan v tednu in praznemu grobu so bili priča Marija Magdalena, Peter in Janez. Rimski vojaki so bili priče, da je Kristus prišel iz groba malo pred tem in so ob prikazu njegove bleščeče slave padli na tla kakor mrtvi. Pravzaprav so bili vojaki tako osupli nad tem, čemur so bili priča na lastne oči, da so pohiteli k verskim voditeljem in jim povedali, kaj se je zgodilo.

Voditelji so bili tako nastrojeni proti Jezusu, da so v celoti zavrnilo vse jasne dokaze o njegovem slavnem vstajenju. Vendar pa so zagotovo vedeli, da je Kristus vstal; čemu bi sicer podkupovali vojake z denarjem? Matej opisuje, kaj se je dejansko zgodilo: "Ti so se zbrali s starešinami in se posvetovali. Vojakom so dali veliko denarja in dejali: 'Recite: Ponoči so prišli njegovi učenci in so ga ukradli, ko smo spali.' In če bi to slišal upravitelj, ga bomo mi pomirili in dosegli, da boste brez skrbi." (Mt 28,12-14)

Zato je povsem jasno, da so voditelji utrjevali odločno laž, ki je nasprotovala dokazom, ki so jih imeli pred seboj. Rimski vojaki, ki so stražili Jezusov grob, naj bi – vsi! – v nekem trenutku priročno spali, kar je učencem omogočilo, da so ukradli Kristusovo telo? Nemogoče! Ne roparji ne Kristusovi učenci niso ukradli njegovega telesa. Odrešenik je slavno vstal iz groba. Celo njegov prt je bil lepo zložen in odložen, kar kaže, da ni dokaza o poseganju v grob ali nagli kraji.

Jezus in Marija (Jn 20,11-17)

Marija je imela edinstven privilegij, da je pred vsemi učenci videla prazen grob. Prav tako je bila prva, ki je videla in slišala vstalega Jezusa. Ko se je zadrževala ob praznem grobu in ga ni hotela zapustiti, je stopila vanj in nepričakovano zagledala dva angela, ki sta sedela tam, kjer je bilo Kristusovo vstalo telo. Vprašala sta jo, zakaj joka.

Ko se je obrnila, se je soočila z moškim, za kogar je mislila, da je vrtnar, in se ni zavedala, da je vstali Gospod. Jezus jo je videl jokati in jo vprašal: "Žena, zakaj jokaš? Koga iščeš?" (Jn 20,15) Marijina pozornost je bila popolnoma osredotočena na manjkajoče Jezusovo telo, dokler Jezus ni izrekel njenega imena. Ko ga je slišala, je nenadoma spoznala, kdo je, in ga poklicala "Rabboni".

Marija je odhitela k učencem in jim sporočila veselo novico, da je videla Gospoda. Jezus se ji je prikazal v svoji človeški obliki, tako kot se je pozneje prikazal učencem, ko jim je pripravil zajtrk in je Tomažu dovolil, da se je dotaknil njegovih brazgotin. Zaradi nas bo Jezus za vedno ohranil svojo človeškost in nas s seboj povezal z vezjo, ki se ne bo nikoli pretrgala.

Uporaba

Razmislite o naslednjih vprašanjih in odgovorite nanje:

1. Res je, da je moral Jezus umreti, da bi rešil grešno človeštvo. Toda zakaj je moral umreti na tako krut način? Zakaj "navadna" smrt ni bila dovolj?

2. Bolj kot kdaj koli prej si ljudje zastavljajo isto vprašanje, kot ga je Pilat zastavil Jezusu: "Kaj je resnica?" Zakaj menite, da je resnica v današnjem času odrinjena na stranski tir? Kateri so nekateri družbeni dejavniki, ki prispevajo k temu?

3. Odzovite se na te trditve: Glej gor in živi, glej dol in umri. Nikoli ne obupajte, ampak vedno glejte navzgor in zrite v svetlobo Jezusovega obličja. Kako lahko praktično "vidite Človeka"?

4. Kakšen pomen ima dejstvo, da je Jezus končal svoje delo usposabljanja učencev za oznanjanje evangelija tik preden je na križu končal svoje delo odrešenja? Kakšno delo mora po vašem mnenju še dokončati v vašem življenju? Razložite.

5. Česa se lahko naučimo iz Marijine izkušnje? Marija je bila tako zatopljena v svojo žalost in solze, da sprva ni mogla prepoznati vstalega Jezusa. Kako smo včasih tako obremenjeni s svojimi težkimi bremenimi, da ne prepoznamo Jezusove navzočnosti v svojem življenju? Kako lahko to popravimo?

6. Za trenutek razmislite o tragičnem koncu Pilatovega življenja. Česa se lahko naučimo iz njegovega ravnanja zlasti v odnosu do Judov, rimskih oblasti in Jezusa?

13. ZAKLJUČEK: POZNATI JEZUSA IN NJEGOVO BESEDO

Ključno besedilo: Jn 21,1-19; Jn 21,18-25; Jn 8,40-46; Jn 4,46-54; Jn 12,32; Jn 15,1-11

Splošni pregled

Na koncu ali v epilogu Janezovega evangelija je Kristus skušal nauk o svojem duhovnem kraljestvu, svoji nadomestni smrti in gotovem vstajenju vcepiti v srca in misli svojih sledilcev. Vendar se zdi, da njegovi učenci vse do konca niso ponotranjili resničnosti njegovih besed. Ne glede na to, kolikokrat jim je skušal razložiti to resnico in jih popeljati k veri, so jo precej težko predelali.

Da ne bomo preveč strogi do učencev, ali ni to tudi težava mnogih današnjih kristjanov? Poslušamo Kristusove besede in jih preučujemo, toda ali res postanejo sestavni del našega življenja? Ali ostanejo le v naši glavi, ne dosežejo pa našega srca?

Težko je verjeti, a je res, da so Peter in drugi učenci mislili, da bo Kristus med svojim pozemskim služenjem z zmago nad rimsko oblastjo obnovil dobesedno izraelsko kraljestvo. Po vstajenju se je upanje dveh učencev, ki sta potovala v Emavs, razblinilo. Ko se jima je Jezus (ki ga nista prepoznala kot Odrešenika) pridružil, jima je razložil prerokovanja o sebi. Poleg tega je resničnost vstajenja in kmalu zatem izlitje Svetega Duha pomagala uresničiti to, kar je ves čas učil dvanajsterico. Nazadnje je to za učence postalo tako resnično, da so bili za evangelij pripravljeni tvegati svoje življenje.

Zdi se, da so učenci v zadnjih nekaj tednih z vstalim Gospodom končno spoznali in verjeli to, kar jim je Jezus želel povedati. Z njimi je bil izjemno potrpežljiv do konca in prav tako je pripravljen biti potrpežljiv tudi z nami danes. Le kaj bi brez njegove potrpežljivosti? Naj nam ta misel navdihne k večji zvestobi v naših mislih, srcih in življenju.

Razlaga

Srečanje v Galileji (Jn 21,1-19)

Tudi po tem, ko se je vstali Gospod učencem trikrat prikazal, so se na Petrovo pobudo vrnili k ribolovu. Trudili so se vso noč, vendar niso imeli ničesar pokazati. Običajno bi nekaj ujeli, pa naj bi bil ulov še tako majhen. Toda Jezus je želel, da bi jih ta neuspeh spodbudil, da bi se osredotočili na to, da postanejo ribiči ljudi. Naš neuspeh pri nečem, kar počnemo dobro, nas pogosto pripelje do tega, da poiščemo božansko pomoč.

Zgodaj tisto jutro se je Jezus pojavil na obali, naredil čudež – velik ulov rib – in nato svojim sledilcem pripravil zajtrk. Ta zgodba nam pove, da je bil vstali Kristus resnična oseba, kakor je bil pred svojo smrtjo. Poleg tega je Jezus s pripravo hrane pokazal, da mu je mar za potrebe utrujenih in lačnih učencev. S tem jim je pokazal, da bo vedno njihov prijatelj in bo skrbel za njihove potrebe, ko si bo prizadeval za napredovanje svoje službe.

Zgovorno je, da se je Gospod pri tem zadnjem srečanju osredotočil na Petra. Takoj po vstajenju je Jezus Petra posebej omenil po imenu, zdaj pa ga je ponovno izpostavil in mu zastavil tri vprašanja o najpomembnejši temi – o ljubezni do njega. Ko je Jezus učencem

pripovedoval o neizbežnem križanju, je Peter vztrajal, da bo umrl zanj (Jn 13,37). Toda kljub tej obljubi so Peter in drugi učenci ob Jezusovem prijetju pobegnili, misleč, da je njihova stvar izgubljena. Kasneje je Peter trikrat zanikal Kristusa, natanko kakor je Jezus napovedal.

V bližnjevzhodni kulturi je sramotno zanikati prijatelje in Peter je to sramoto močno občutil. Ker se je Jezus zavedal sramu, ki ga je Peter čutil, mu je zastavil tri vprašanja, ki naj bi mu pomagala pri ozdravitvi in obnovi. Trikrat ga je Jezus neposredno vprašal (in pri tem izrekel njegovo ime): "Simon, Jonov sin, ali me ljubiš?" (Jn 21,16) Jezus je uporabil grški glagol *agapao*, ki se nanaša na brezpogojno Božjo ljubezen, Peter pa je odgovoril z glagolom *phileo*, ki se pogosto nanaša na ljubezen do prijatelja.

Zdi se, da Peter ni čutil, da je njegova ljubezen do Gospoda tako vzvišena kot Gospodova ljubezen do njega. Peter je s svojim odgovorom pokazal ponižnost in učljivost, lastnosti, ki sta ga usposobili, da "pase moje ovce" (Jn 21,16). Ta Kristusova gesta je dokazovala, da je Peter zdaj obnovljen in da mu je zaupana skrb za Kristusovo čredo vernikov. Kakšna sprememba! Impulzivni in preveč samozavestni Peter se je končno naučil ponižnosti, nezaupanja vase in zaupanja v Jezusa.

Oči, uprte v Jezusa (Jn 21,18-25)

Upravičeno lahko rečemo, da se je zdelo, da med dvema uglednima Kristusovima učencema, med Petrom in Janezom, poteka nekakšno "tekmovanje". Oba sta se potegovala za njegovo pozornost. Jezus je pravkar Petra obnovil pred drugimi učenci in mu zaupal pastirsko skrb za svoje ovce. V to rehabilitacijo je Jezus vključil napoved, kako bo Peter dal svoje življenje za evangelij (glej Jn 21,18.19). Nato je Jezus pozval Petra, naj mu sledi, kar je bil edini način, da bi ostal zvest in močan v času vzponov in padcev med delovanjem in celo med mučenjem.

Ko je Peter hodil s Kristusom, je bil v bližini tudi Janez. Peter je zaradi tega očitno postal radoveden. Če naj bi trpel Peter, ali bo trpel tudi Janez? Navsezadnje je bil klic k hoji za njim namenjen prav njemu. Zato je Peter vprašal: "Gospod, kaj pa ta [Janez]?" (Jn 21,21) Jezus je vedel, kaj je bilo v Petrovem srcu, zato je hitro odgovoril: "Če hočem, da ostane, dokler ne pridem, kaj ti to mar? Ti hodi za menoj!" (Jn 21,22)

Preprosto povedano, Jezus je želel Petru sporočiti, da privilegij, da hodi za njim, ni odvisen od tega, kdo mu še sledi, ali od okoliščin, ki se lahko pojavijo. Pritisk vrstnikov nas lahko vodi v to ali ono smer, vendar moramo biti popolnoma predani Jezusu ne glede na ljudi ali okoliščine. Takšna miselnost je nujno potrebna tudi danes, ko se ljudje nagibajo k temu, da bi sledili kapricam ali javnemu mnenju. Kot zvesti Jezusovi sledilci tega ne smemo početi. Slediti mu moramo zaradi svojega osebne prepričanja vanj kot Odrešenika, saj je naša odrešitev stvar med nami in Bogom. Ko bo Jezus spet prišel, ne bo pomembno, kaj si drugi mislijo o nas; pomembno bo le, kaj si o nas misli Bog.

Tega poglavja ne smemo zaključiti, ne da bi se dotaknili morebitnega nesporazuma, ki se lahko v mislih mnogih pojavi v zvezi z Jezusovimi besedami o Janezu. Jezus se je v svojem odgovoru osredotočil na Petrovo potrebo, da mu sledi ne glede na to, kaj se bo zgodilo z Janezom, in ne na to, kaj se bo dejansko zgodilo z njim. Opazite pogojno izjavo "Če hočem, da ostane" (Jn 21,22). Petru in tudi nam je precej lahko po nepotrebem napačno razumeti Jezusove jasne besede in spregledati njegovo glavno misel, da mora ostati zvest.

Včasih si lahko tudi naši najbližji prijatelji napačno razlagajo, kar rečemo. Naš najboljši prijatelj Jezus pa v celoti razume, kaj govorimo in mislimo. Razmislite o tej navdihnjeni izjavi v smislu popolnega zaupanja v nespremenljivega Jezusa: "Bog v svojem usmiljenju in zvestobi pogosto dopusti, da nas razočarajo ti, v katere zaupamo, da bi se naučili, kako nekoristno je zaupati ljudem in imeti človeka za svojo oporo. Zato popolnoma, ponižno in nesebično zaupajmo Bogu." (Zdravje na dosegu roke, str. 330)

Svetloba in tema (Jn 8,40-46)

Nekateri ljudje so trdno odločeni, da bodo vztrajali pri svojih zmotnih mnenjih ne glede na to, koliko dokazov govori nasprotno. Prav tako so nagnjeni k temu, da okoli sebe zbirajo le tiste, ki se z njimi strinjajo, s čimer utrjujejo svoje zmote.

Tako je bilo z verskimi voditelji. Lastna egocentričnost in predsodki so jih tako zaslepili, da so Jezusa strastno sovražili. Nenavadno je, da so trdili, da ljubijo Očeta, a so sovražili njegovega Sina. Jezus je to hinavščino razkril s temi besedami: "Če bi bil Bog vaš Oče, bi me ljubili, ker sem iz Boga izšel in prišel. Nisem prišel sam od sebe, temveč me je on poslal." (Jn 8,42)

Jezus ozdravi sina judovskega plemiča (Jn 4,46-54)

V našem proučevanju ta teden obravnavamo tudi zgodbo o uglednem judovskem plemiču, ki je pomemben uradnik v službi kralja Heroda. Plemičev sin je na smrtni postelji. Vsi zdravniki so obupali nad njim. Oče je v obupu poiskal Velikega zdravnika, čeprav ni zares verjel, da je obljubljeni Mesija. Jezus je vedel, da če ne bo ozdravil plemičevega sina, ta ne bo verjel, da je Kristus.

Čeprav je Jezus poznal človekove motive, ni želel le ozdraviti njegovega sina, temveč tudi prebuditi pristno vero v njem in prinesiti odrešitev celotni družini. Jezus je plemiču dejal: "Če ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete." (Jn 4,48) Te besede so zbudile očetovo vest in ga spodbudile, da je podvomil v pravilnost svojih sebičnih motivov, ter ga usmerile na pot verovanja v Jezusa zaradi njega samega.

Ostati v Jezusu (Jn 12,32; Jn 15,1-11)

Ko je bil Jezus "povzdignjen z zemlje" (Jn 12,32), je k sebi pritegnil mnoge in mnoge priteguje še danes. A biti pritegnjen h Kristusu je začetni korak v našem zveličavnem odnosu z njim, saj moramo še naprej hoditi z njim in ostati v njem, kar zahteva odločnost in vztrajnost na naši duhovni poti.

Da bi poudaril pomen vztrajanja v njem, Jezus to omeni sedemkrat v štirih vrsticah, ki jih najdemo v Jn 15,4-7. Brez vztrajanja v Kristusu "ne moremo ničesar storiti" (Jn 15,5). Pomen te vrstice postane povsem jasen, če upoštevamo resnični primer cepljenja trte. Če se cepič ne prilepi na starševsko trto, se posuši. Brez starševske podlage torej cepič ne more narediti popolnoma ničesar.

Lastnost vztrajanja izraža idejo bližine in trajnosti. Plodna veja je živo povezana s trto. "Vlakno z vlaknom in žila z žilo se bo [cepič] povezal s trto in bo deležen njenega življenja. ... Kakor cepič prejme življenje, ko je povezan s trto, tako je grešnik deležen božanske narave, ko je povezan s Kristusom. Omejen človek je združen z neskončnim Bogom. Ko smo tako združeni, Kristusove besede *ostanejo* v nas in nas ne vodi krčevit občutek, ampak živo, trajno načelo." /Ellen G. White, Sons and Daughters of God, str. 291/

Uporaba

Razmislite o naslednjih vprašanjih in odgovorite nanje:

1. Razmislite, kaj se zgodi, če preveč zaupamo ljudem, celo najboljšim prijateljem, namesto da bi zaupali Jezusu. V takih primerih Bog v svoji veliki ljubezni in usmiljenju do nas pogosto dovoli, da nas takšni prijatelji razočarajo, da se končno naučimo neskončno zaupati Jezusu. V kolikšni meri naj torej zaupamo svojim najboljšim prijateljem?

2. Ko vemo in verjamemo, da nam je Bog odpustil, ali je prav, da popolnoma verjamemo v to odpuščanje, vendar si ne odpustimo v celoti, vedoč, da si tega odpuščanja ne zaslužimo? Zakaj da oz. zakaj ne?

3. Koliko naj bomo odvisni od drugih kristjanov v naši okolici glede na to, da se zavedamo, da se bomo nekoč morda sami soočili s časom stiske? Ali še vedno potrebujemo druge, da nas podprejo, ali pa smo se naučili črpati moč iz druženja z Jezusom? Pojasnite.

4. Kaj vam v vsakdanjem življenju resnično pomeni, da brez Jezusa ne moremo storiti ničesar? Na kaj konkretno se nanaša ta "nič"?